

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

V., Báthory-utca 24. szám.

(„Falva” Országos Földművelésügyi.)

Telefon: Automata 294—52.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetéstől díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Érdős gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: Egész évre 4, 1/3 évre 2, 1/4 évre 1 P

Budapest, 1934.

XV. évfolyam, 22. szám.

1934 június 3.

Világpolitikai események küszöbén állunk!

A képviselőház május hó 23-iki ülésén a miniszterelnökségi tárgyalásának lezajlása után, Gömbös Gyula miniszterelnök mondott vitázáró beszédet. A miniszterelnök beszédéből az alábbi részleteket közöljük:

— Meggyőződésem az, hogy olyan buzaértékesítési lehetőséget biztosít a római szerződés, amilyenre a multban példa nem volt. Én a magam részéről elsősorban a buzakérdéssel foglalkoztam, mert tudom, hogy lakosságunk igen nagy százalékának gazdasági egzisztenciája a buzakérdés mi-kénti megoldásától függ.

— Egyik képviselőtársam azt követelte, hogy a választójog tekintetében pontosan fejezzem ki magam. Nyíltan megmondom, hogy *títkos választójogot akarok*. A belügyminisztériumban folynak a javaslat előkészületei és azt hiszem, *összel már abban a helyzetben leszünk, hogy a Ház elé hozzuk a választójogi törvényjavaslatot*.

— Én bízom abban, — folytatta a miniszterelnök — hogy ennek a nemzetnek elhivatása van és ha, mint ennek a nemzetnek kormányelnöke, nem bíznék ebben, nem volnék méltó erre az állásra. *Nekem hinnem kell, még a legsötétebb éjszakában is napvilágot kell látnom, mert különben elpusztulnánk, ha az élen haladó harcos nem így látná a dolgot*.

— A gazdasági kérdések terén úgy áll a dolog, hogy fantazmagóriák után szaladni, vagy tulságosan radikális eszközöket alkalmazni akkor, amikor új rendszer gazdaságilag még nincs kialakulva, nézetem szerint, óriási kockázattal jár. Nem merek kockáztatni semmit, mert nemcsak magamról, hanem az egész nemzet gazdasági egzisztenciájáról van szó.

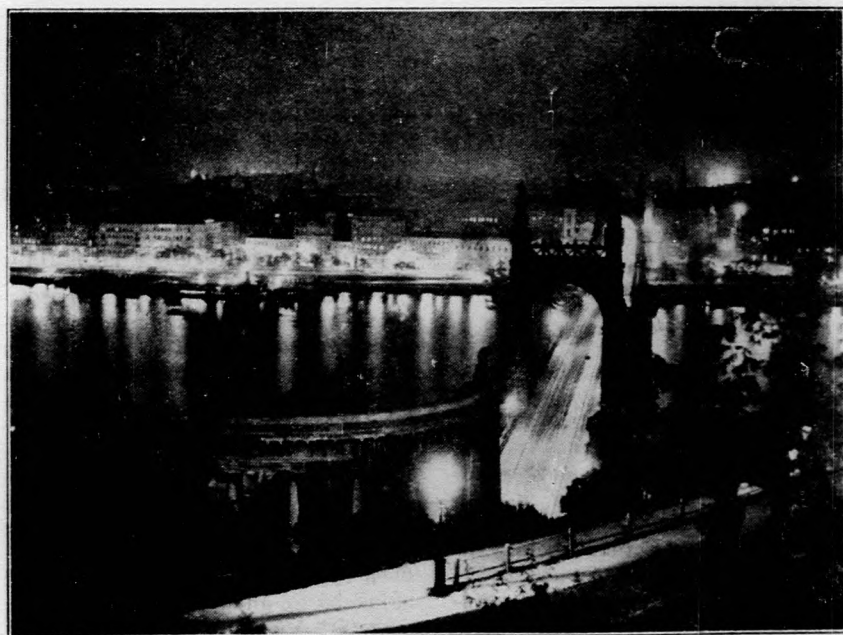
Ezután a miniszterelnök a szociális kérdések fontosságát hangsúlyozta, majd felkérte a szociáldemokrata kép-

viselőket, hogy a változott viszonyokra való tekintettel módosítsák álláspontjukat, programjukat, *illeszkedjenek bele a nemzeti, polgáriasan gondolkodó társadalomba és akkor a munkáskérdést viribus unitis oldjuk meg*.

— A szocialista uraknak ugyanis, nézetem szerint, — mondotta a miniszterelnök — be kell látniok, hogy elveik, amelyek alapján elindultak a küzdelemben, *valahogyan túlélték önmagukat*, a világ arculata társadalompolitikai, gazdaságpolitikai, de nemzetpolitikai téren is teljesen megváltozott. Az az okos politikus, aki ilyen körülmények között régebben vallott elveit félretolja a nemzeti ügy érdekében. Félreérthetetlenül magyarrá

lenni, beleolvadni a polgári társadalomba és ott képviselni a munkásságot: *ez a magyar szociáldemokrácia jövője*.

— Ma nem engedhetjük meg magunknak azt a lukszust, hogy amikor világpolitikai események küszöbén állunk és amikor egyik képviselőtársam azt mondotta, hogy sötétnek látja a helyzetet, amikor máról-holnapra meglepetéseknek vagyunk kitéve, amikor a genfi leszerelési konferencia tulajdonképpen a világ békéjét kereső törekvések csúfjára csödöt mond, akkor jobb- és baloldali társadalmi problémák felett gondolkozzunk. Akkor ezeket a problémákat meg kell oldani, a nemzetegység nemes gondolata értelmében.

Budapest éjjel a Gellért-hegyről nézve

A miniszterelnök ezután *külpolitikai kérdésekkel* foglalkozott. Utalt arra, hogy sor kerülhet a *lengyel-magyar kapcsolatok measzilárdítására*. A leszereléssel kapcsolatban kijelentette, hogy mi hajlandók vagyunk a legkisebb hadsereget tartani, ha mindenki ezt teszi. De nemzeti szuverénitásunkat ezen a téren is kötelességünk megvédeni akkor, amikor a másik fél állig fel van fegyverezve. Ha tehát a világ hatalmasai békét keresnek, akkor jelszavuk az igazság keresése legyen. Ha igazságot keresnek, akkor most találják meg a megoldást, ha nem az igazságot keresik, akkor *pusztulásba is vihetik Európát és veszélyeztetik az egész európai kulturát és civilizációt*.

A miniszterelnök ezután az *óvatos külpolitika* helyességét hangsúlyozta, a revízió és a gazdasági kérdések összefüggéséről szövegezte, majd így fejezte be beszédét:

— Világosan látom, hogy egy kötelességem van: megelőzve minden forradalmi ténykedést, a *céltudatos reformpolitika útjára segíteni a nemzetet belpolitikailag, hogy nagy történelmi hivatásának megfelelően teljesíthesse hivatását*.

A miniszterelnök nagyhatású beszéde és a beszédet követő lelkes ünneplés lecsillapodása után, a tárca költségvetését elfogadták és áttértek a *honvédelmi tárca költségvetésének tárgyalására*. A tárca általános vitájában nem jelentkezett egy szónok sem, az előadó beszéde után azonnal *Gömbös Gyula miniszterelnök*, mint honvédelmi miniszter állott fel szólásra. A miniszterelnök mindenképp előtt megköszönte azt, hogy a Ház a vitától eltekintett és ezáltal kifejezésre juttatta, hogy a *honvédség ügye minden magyar ember ügye*. A magyar királyi honvédség — nézete szerint — *teljesen a helyzet magaslatán áll, betölti hivatását és a nemzet integritás része intranzigens magyar szellemben, felfogásban és elhatározásban*.

A miniszterelnök beszéde után a Ház elfogadta a honvédelmi tárca költségvetését.

BELPOLITIKA

Képviselőház

A képviselőház május hó 23-iki ülésén a *miniszterelnökségi tárca költségvetését* tárgyalták le. (Az ülésnek erről a részéről lapunk vezetőhelyén számolunk be. A szerkesztő.)

A május hó 24-iki ülésén a belügyi tárca költségvetése került sorra. *Keresztes-Fischer* Ferenc belügyminiszter vitázó beszédében leszögezte, hogy annak a közegészségügyi munkának, amelyet az országban végeznek, áldásos gyümölcsei vannak. A falusi *egyke* semmiféle gazdasági ok-

kal nem magyarázható meg, ez *erkölcsi elferdülésben gyökerező divat*. A Ház a tárca költségvetését elfogadta.

A május hó 25-iki ülésén a pénzügyi tárca költségvetését tárgyalták. *Imrédy* Béla pénzügyminiszter a vita szónokainak válaszolva, kijelentette, hogy a most folyó költségvetési év végére pontosan annyi lesz az államháztartási hiány, mint amennyire számítottunk. *Beruházások céljaira 22 millió pengő áll még rendelkezésre*, ezt az összeget államvasuti beruházásokra és utépítésre fordítják. A földadóvisszatérítés és a közmunkaváltás mai formája változatlanul megmarad a jövőben is.

A Ház a tárca és vele együtt az egész államháztartás költségvetését elfogadta.

A képviselőház május hó 26-án, szombaton nem tartott ülést. Május hó 28-án megkezdtek a *felhatalmazási törvényjavaslat* tárgyalását.

Kivimäki finn miniszterelnök Budapesten

Május hó 25-én este Budapestre érkezett *T. M. Kivimäki* finn miniszterelnök és *Relander* finn pénzügyminiszter, akik feleségeikkel együtt két hétig mint magánemberek *Hévízfürdőn* üdültek. A finn vendégek fogadására a Déli pályaudvaron megjelent *Kánya Kálmán* és *Imrédy* Béla pénzügyminiszter, valamint számos közéleti előkelőség.

Horthy Miklós Kormányzó Ur kihallgatáson fogadta a finn vendégeket és villásreggelit adott a tiszteletükre. *Gömbös* Gyula miniszterelnök a finn államférfiak tiszteletére ebédet adott, amelyen mindkét kormányfő pohárköszöntőjében a két nép rokonságából, közös eredetéből fakadó *öszinte baráti érzésére* utalt. Hasonló szellemben tették meg rádiónyilatkozataikat is.

A finn vendégek május hó 27-én hagyták el az *ezer szenvedés országát*, amint *Gömbös* Gyula miniszterelnök rádióbeszédében a csonka hazát nevezte szemben Finnországgal: az *ezer tó országával*.

A porosz miniszterelnök látogatása

Hermann Göring porosz miniszterelnök és *Kerrl* birodalmi igazságügyminiszter május hó 24-én repülőgépen kétnapos magánjellegű *tartózkodásra* Budapestre érkeztek. A német vendégeket a repülőtéren ünnepélyes fogadtatásban részesítették. A porosz miniszterelnök tisztelettel a Hősök Emlékénél; fogadta őt és villásreggelit adott tiszteletére a *Kormányzó* Ur; *Gömbös* Gyula miniszterelnök kíséretében egy napot vidéken töltött, majd május hó 26-án, délután repülőgépen visszatért hazájába. A porosz miniszterelnök szívélyes, baráti fogadtatásra talált körünkben.

Eckhardt Tibor képviseli Magyarországot Genfben

A *Népszövetségi tanács* rendkívüli ülészaka május hó 30-án ül össze *Genfben*. Az ülésnapirendjén szerepel a *jugoszláviai határincidensek ügyében beadott magyar panaszirat* is. A kormány a magyar panasz képviselőjére *Eckhardt* Tibort, a Független Kisgazdapárt vezérét kérte fel, aki a megbízást elvállalta.

VILÁGKRÓNIKA

Sir John Simon angol külügyminiszter egyik legutóbbi nyilatkozatában aggódva állapította meg, hogy a világháború borzalmainak emléke lassanként elhalványul és hogy a nemzetközi politikában is olyan jelek mutatkoznak, amelyekből arra kell következtetni, hogy *Európa lassanként visszatér a régi katonai szövetségek rendszeréhez*. A maga részéről nem osztja azt a felfogást, hogy ez a régi rendszer volt a jobbik. Még mindig megvan a lehetősége, hogy a nemzetek hozzálassanak a világ együttes újjáépítéséhez. Ha azonban még sokáig késlekednek, akkor *valóban elmulasztják az utolsó alkalmat is*.

Masaryk professzort május hó 24-én negyedszer is a cseh-szlovák köztársaság elnökévé választották.

Mussolini olasz miniszterelnök legutóbbi beszédében felvetette a kérdést, hogy is állunk tulajdonképpen? Megoldódik-e a válság, vagy pedig fokozódik és sulyosodik? Véleménye szerint le kell mondanunk arról a reményről, hogy az *emberiség visszatérhet a virágzás korszakába*. A gazdasági élet *fellendülése egyesegyedül politikai tényezőktől függ*. A surló-dási felületek egyre nagyobbak. A leszerelés kérdése nagy gondot okoz. Ami a *Saar-tartomány* helyzetének alakulását, a *Duna-medence* és a *Távolkelet* problémáit illeti, részben azt mondta a Duce, hogy Európának európai politikát kell folytatnia, mert különben kicsuszik kezéből a saját sorsának intézése. A borzalmas kérdés, amely a világ történelmének hajnalától napjainkig egyformán nehezíti a népmilliók lelkére, az, hogy *beke lesz-e, vagy háború*. A történelem arra tanított, hogy a háború olyan jelenség, amely az *emberiség fejlődését kíséri, a háború az emberiség sorsára nehezítő tragikum*. Azaz végezte beszédét a Duce, hogy Olaszország minden érdeke a tartós és szilárd békét követeli, de az *olasz nép akkor is nyugodtan és fegyelmetlenül öntudatosággal fog viselkedni, ha mégis a másik, szomorú drámai fordulat következne be*.

Június 4...

Olvassuk a Magyar Nemzeti Szövetségnek a magyar társadalomhoz intézett felhívását, amelyet báró Perényi Zsigmond, országos elnök írt alá:

„Június 4-én tizennegyedik évfordulóját gyászoljuk annak a napnak, amelyen a gyűlölet, az elvakultság és a tudatlanság Magyarországra parancsolta minden idők legkegyetlenebb és legigazságtalanabb békéjét. Az ezévi, tizennegyedik gyászos évfordulón megalázottságunk és megpróbáltatásunk minden fájdmával, de az egy hazába, az egy isteni örök igazságba és Magyarország feltámadásába vetett, minden keserűséggel ácsoló, törhetetlen hittel emlékezünk! Megemlékezésünk jele egy szál virág legyen! Zarándokoljon el az egy szál virággal minden magyar a Hősök Emlékéhez, vagy az Országzászlajához, vagy nemzeti kegyeletünk bármely emlékéhez és tegye le virágát annak talapzatára! Jelképezze a virágszál világtörténelmi multunk megbecsülését, ezeréves történelmi határainkhoz való törhetetlen ragaszkodásunkat, jelképezze Magyarország feltámadásába vetett rendületlen hitünket.“

Olvassuk ezt a felhívást és visszarharthatatlan könny szökik szemünkbe. Igen. Magyar virágok és magyar szívek egyesüljeteek most. Magyar virágok és vérző magyar szívek. És menjeteek el a hősök hamvaihoz, hogy nem feledtetek. Hogy nem gyógyult be a seb és nem is gyógyulhat be, amelyet ezen a szent magyar hazán ütöttek, amíg minden magyar szív nem egyesülhet s minden virág szabad földön nem nyílik.

Szörnyű hőstett...

Emberek, akik nem hallottatok még eleget a világot megváltani törekvő orosz kommunizmus dicséréséről, olvassátok el Pronya Kolibin 13 éves orosz fíu, százszázalékos szovjetsemete, lendületes ódáját, amelyet magáról írt abból az alkalomból, hogy saját édesanyját hóhérekre juttatta. Ennek a világiadiattól fűtött költeménynek minden versszaka azzal a felemelő sorral végződik: „Szabotáló lettél anyám, nem élhetek többé veled!“ Megható, ugy-e? S különösen az, ha az okát is megtudjuk az anya szörnyűsége és meg nem bocsátható bűnének. Mert mit csinált az a szerencsétlen, halálra ítélt édesanya, aki egy moszkvai állami birtokon dolgozott? Néhány font gabonát vitt el, hogy kenyeret süssön a maga és fia számára, akit talán a szovjetnél is jobban szeretett. A fíu pedig feljelentette édesanyját, pedig tudta, hogy halált hoz a fejére. S amikor a szovjethatóságok nyilvánosan megdicsérték, még verset is írt a saját hősiességéről,

Kivimäki finn miniszterelnök Budapesten

hogy szabotáló lett az anyja s nem élhet többé vele. Szörnyű eltévelyedés! Összeszorul a szívünk, ha olvassuk. De az öklünk is. A munkában, a kemény magyar küzdelemben megedződt öklünk, amely a sors megpróbáltató harcával viaskodik. Hát ez volna az út, amely az új világboldogulás felé vezet? Ugy-e, kacagnod kell, magyar testvérem? Kacsasz és a Kun Bélák és társaik jutnak eszedbe, akik nálunk is próbálkoztak. De Te imádkoztál akkor is az édesanyádért és szeretted a földedet, amely a jó magyar gabonát termi, a mindennapi kenyérünket...

ELADNÉK:

Eladnék egy Fordson-traktort 1100-as Hofherr-csépővel üzemképes állapotban; ára 1200 pengő; eladnék egy 8-as cséplőt 300 pengőért; egy kitűnő kéveköto aratógépet 200 pengőért; egy magánjáró gőzlokomobilt 1000 pengőért. Cim: Kovács Sándor Okorág, Kárászpuszta, Baranyamegye.

VENNÉK:

Vennék 70 folyóméter használt kazáncsővet. Árajánlatot folyóméterenként kérem. Cim: Sipos Gyula, Ajka, Veszprém-megyé.

Egységes buzaár

A szegedi gazdasági egyesület május hó 27-én Kállay Miklós földművelésügyi minisztert diszelnökévé választotta. A miniszter meghatottan köszönte meg az őt ért kitüntetést, aztán így folytatta beszédét:

— Elsőrendű feladatunk a termelési költség megoldása, mert ez adja meg a magyar gazda életlehetőségét. Nem kényszeríthetem arra a gazdát, hogy rabszolga legyen egy életen, egy nemzedéken keresztül. Szeretném a szegedi gyümölcs piacot országos jelentőségűvé szervezni. Még ezen a nyáron foglalkozni fogok a gyümölcsvédőszeresek újabb árcsökkentésének kérdésével. A borfogyasztási adó csökkentését is napirenden tartom, de itt a városok és községek háztartásai részéről nagyobb ellenállást látok. Nemsokára nyilvánosságra fog kerülni a buza ára, nem bolettával, hanem egységes áron. A termés mennyiségétől függ, hogy a rozs árát szintén egységesen állapíthatjuk meg, vagy sem.

Ünnepi és filléres gyorsvonatok június hó 3-án

A m. kir. államvasutak igazgatósága közli, hogy június 3-án, vasárnap 500 utas jelentkezése esetében a következő ünnepi gyorsvonatokat és filléres gyorsvonatokat indítja:

ÜNNEPI GYORSVONATOK

Budapest Nyugati pályaudvar—Debrecen. A menettérti jegy ára 4.70 pengő. — Szentes és Szegedről Debrecenbe. A menettérti jegy ára Szeged, Szentes és Kiskunfélegyházáról 5.30, Kecskemét, Nagykőrös, Ceglédre 4 pengő. — Pécs és Kaposvárról Debrecenbe. (Budapesten le- vagy felszállás nem lehetséges.) Menettérti jegy ára 7.80 pengő, Kaposvárról 7.40 pengő. — Ezeknél az ünnepi vonatoknál a menetjegyirodák csakis „Debreceni Hétfé“—re szóló igazolvány egyidejű megváltása mellett szolgáltatnak ki kedvezményes menettérti jegyeket.

FILLÉRES GYORSVONATOK

Budapestről Sopronba. Menettérti jegy ára 5 pengő. — Budapestről Pécsre. Menettérti jegy ára 5 pengő. — Kőszeg és Szombathelyről Budapestre. Menettérti jegy ára Kőszegről 5.50 pengő. Szombathelyről 5.30 pengő. Erre a vonatra Sárvár, Cellőmök és Pápán is fel lehet szállani. — Gyula és Békéscsabáról Budapestre. (Csatlakozás Orosháza és Szarvas felől is.) Menettérti jegy ára Gyuláról 4.50, Békéscsabáról, Orosházáról és a közbeeső állomásokról 4.20 pengő. — Kiskunhalas és Kalocsáról Miskolcra. (Budapesten le- vagy felszállás nem lehetséges.) Soltvadkert és Kiskőrösön fel-, illetve leszállás. Egységes menettérti díj 5.90 pengő.

GAZDAÉRDEK

Falmenti gazdaságpolitikát mondtott ma szükségesnek a miniszterelnök. Jó és magyaros a kifejezés, megértheti mindenki, aki magyarul tud! Valóban falmenti gazdasági politikára van ma szükségünk! A legnagyobb óvatosságra a kezdeményezések és ujtások terén, nagy óvatosságra és semmi kockázatra. Ezt meg kell érteniük azoknak is, akik egyébként tiszteletreméltó buzgalommal különböző terveket kovácsolnak és azt akarják, hogy a kormány huszárosan vágjon neki a tervek végrehajtásának. Ezek a tervek ugyanis általában két nagy hibában szenvednek. Először is végrehajtásuk rengeteg pénzbe kerülne, már pedig pénzünk — sajnos — nincs, másodsor pedig többnyire sötétbeugrásra biztatnak. Tessék csak körülnézni a világban. Mindenhol forrongás van gazdasági téren. Új gazdasági rendszerekkel kísérleteznek, amelyek még be nem váltak és amelyek közül nem egy már meg is bukkott. Gazdag ország még csak megengedhet magának ilyen kísérleteket, de a szegény és kisországok akkor cselekszenek helyesen, ha a szoros értelemben falmenti politikát folytatnak és semmit sem kockáztatnak.

Az egykét és a birtokpolitikát gyakran hozzák egymással hamis összefüggésbe. Helyes volt tehát, hogy úgy a miniszterelnök, mint a belügyminiszter rámutattak a költségvetési vita során erre a hamis összefüggésre. Kétségtelen, hogy az egyke ellen is lehet és kell is helyes birtokpolitikával védekezni, de tény az, hogy az egyke oka nem a föld hiánya, hanem egészen más olyan erkölcsi eltévelyedés, amely ellen nem lehet csak földet adagolni orvosszerűl. Tény az, hogy a szegény zsellérnek és cselédnek van sok gyermeke, az egyke pedig rendszerint a falu legszébb cserepes portáinál divat. Olyan betegség az, amely nem elülről felfelé, hanem felülről, a felső rétegektől terjed lefelé. Oka a gazdasági helyzet is, oka az öröklési rendszer is, de oka az asszonyoknak kényelem-szeretete épp úgy, mint a divat, amely a selymharisnyát népszerűsíti. Ne álljon tehát senki olyan javaslattal elő, hogy csináljunk új földreformot az egyke ellen, mert nincs az a földreform, amely az egykét kiirtani tudná. Jó gazdasági politika, kedvező kereseti és megélhetési viszonyok és komoly erkölcsi nevelés minden földreformnál többet érnek az egyke ellen. Csak az a sajnos, hogy a kedvező kereseti és megélhetési viszonyok megteremtése nemcsak tőlünk függ. Ami tőlünk függ, a jó belső politika, különösen pedig a kis gazdasági alanyokat védő szociálpolitika.

Ezekben pedig nem érezhetünk hiányosságot, mert immár törvények egész sorozata bizonyítja, hogy a törvényhozás és a kormány a legtel-

jesebb mértékben tudatában van annak, hogy a gyengébbek védelme minden jó belpolitika fundamentuma. V. Gy.

Közepes a buza, igen gyenge a rozs

A földmívelésügyi minisztérium május hó 26-án tette közzé jelentését a vetések helyzetéről.

A repce a hosszantartó szárazság miatt általában gyenge, alacsony és ritka. Becői aprók, rövidék és vékonyak. Közepesnél gyengébb termést ígér.

A buza általában gyenge növésű, bár az esőzések hatása alatt egyes helyeken némileg javult. Szalmája alacsony. Alsó levelei egyes vidékeken száradnak. Kalásza sok helyen apró, rövid és vékony. Amennyiben az időjárás nem lesz kedvezőtlen, közepes termés várható.

A rozs szalmája alacsony, ritka és sok helyen gázos. A kalásza apró, rövid és vékony; több helyen sok a fehér, üres kalász; a szemképződés gyenge. Nagyobbára csak gyenge, több helyen igen gyenge termést fog adni.

Az árpa kalásza többnyire kicsi, apró és szemképződése hiányos. Szalmája alacsony, vékonyszálú, ritkánövésű, gyenge; levélzete sárgulni és száradni kezd. Közepesnél gyengébb termést ígér.

A zab általában ritka, foltos és fejletlen; sok helyen gázos. A szárazságot sínyli, de bő csapadéokra még javulhat. Általában gyenge közepes hozam várható.

A tengeri korai vetése általában jól kelt és ahol esőt kapott, szépen fejlődött. A késői vetésű tengeri a szárazság miatt hiányosan kelt. A burgonya azokon a vidékeken, ahol elegendő esőt kapott, jól fejlődik. A cukor- és takarmányrépa elég jól fejlődik. A kerti vetemények, ahol esőt kaptak és ahol öntözik, szépen fejlődnek. A legtöbb helyen azonban a szárazság miatt visszamaradtak.

A gyümölcsfák közül a kajsziarack közepes termést ígér. A cseresznye a szárazság miatt a legtöbb helyen apró maradt. A meggy érőfélben van, szeme többnyire szintén apró. Egyéb gyümölcs, úgymint alma, körte, szilva, dió, stb. közepes, helyenként jó termést ígér.

A korai kitavasodás és az azóta tartó meleg következtében a szőlők országsszerte rohamosan fejlődnek. Az időjárás jelenleg kedvező a szőlőkre.

A mezőgazdaság talpraállításáról lesz szó a gazdák világkongresszusán

Mult heti számunkban jelentettük, hogy a Budapesten június hó 13-án kezdődő Nemzetközi Mezőgazdasági Kongresszusra a világ agrárvezérei- nek vezetésével nagyszámu küldöttségek gyűlnek egybe, hogy harmincnyolc esztendő múlva immáron másodsor a magyar főváros legyen színe helye e nagyfontosságú tanácskozá- soknak.

A világháboru óta Párisban, Rómában, Varsóban, Bukarestben és Prágában tartottak nemzetközi agrárkongresszust. A volt központi hatalmak közül Magyarország az első, amelynek területén agrárkongresszus rendezésére kerül sor.

A Nemzetközi Mezőgazdasági Bizottság mult évi berlini közgyűlése, amely a budapesti kongresszus programját megállapította, nagy lelkesedéssel fogadta a magyar szervezőbizottság elnökének azt a bejelentését, hogy a budapesti kongresszus legfőbb védnökségét az ország Kormányzója vállalta. A magyar nemzet legendás

államfőjének tekintélye világszerte egyformán nagy s az ő pártfogása jelentős mértékben hozzá fog járulni a kongresszus sikeréhez. Ugyancsak lelkesedéssel vette tudomásul a Bizottság, hogy Gömbös Gyula miniszterelnök és kormánya és Kállay Miklós földmívelésügyi miniszter mint házigazda teljes melegséggel karolják fel a kongresszus ügyét.

A kongresszus főtémája, amelyet a Nemzetközi Gazdasági Bizottság még a mult évben állapított meg, a mezőgazdasági válságból való kibontakozás és a világ mezőgazdasága talpraállításának a kérdése lesz. A világ legkiválóbb agrárszakértőit sikerült megnyerni a kongresszus főelőadóival. Laur professor, a svájci gazdaságvetéség világhírű igazgatója, aki tudva-levően a magyar Bánátban született, a világ mezőgazdaságának újjászervezéséről tartandó előadásával vezetni be a tanácskozásokat. Az állatértékesítés nemzetközi megszervezéséről Péchy Tibor magyar előadó fog beszélni. De

a kongresszus szakoktatási, szövetkezeti, növénytermelési, állattenyésztési, szőlészeti, mezőgazdasági ipari és női szakosztályai ugyyszólván kivétel nélkül kiváló szakférfiak előadásában tárgyalják le az időszerű agrárkérdéseket.

A kongresszus alkalmából Budapesten tartják meg nemzetközi tanácskozásukat a világ cukorrépatermelői, ugyanekkor a magyar fővárosban lesz a nemzetközi agrárszakoktatási, továbbá a nemzetközi mezőgazdasági hitelügyi kongresszus és az agronomusok nemzetközi szövetségének a kongresszusa. A kongresszus tagjai meg fogják tekinteni Mezőhegyest, Szegedet, Mezőkövesden át Lillafüredet, továbbá a Balatont és Drégelypalánkon a Faluszövetség által rendezendő kiállítást. Mindezeknek a kirándulásoknak az árát a szervezőbizottság oly alacsony áron állapította meg, hogy az a legnagyobb elismerést aratta a Nemzetközi Mezőgazdasági Bizottság elnöksége részéről, amely legutóbbi levelében a magyar szervezőbizottság munkáját tökéletesnek minősítette.

Az összes szervezési munkálatok teljes befejezést nyertek és remélhető, hogy a kongresszusnak meglesz az várt sikere s az méltó lesz nemcsak az agrár tanácskozások elé kitűzött nagy feladatokhoz, hanem a harminnyolc évvel ezelőtt megtartott első budapesti kongresszus jóhírnevéhez és eredményeihez is.

A Faluszövetség drégelypalánki falubemutatója

Mint már jelentettük, a június hó 13—20-án Budapesten ülésező XVI. Nemzetközi Mezőgazdasági Kongresszussal kapcsolatosan a kongresszus résztvevői és az érdeklődők részére a Faluszövetség június 17-én, vasárnap délután Drégelypalánk hontmezei községben falubemutatót rendez. A felubemutató a népművészeti, háziipari és gazdasági kiállítás megnyitásával és megtekintésével kezdődik. Ezen a kiállításon a kis község mindazt bemutatja, amit gazdasági és kulturális téren alkot. Utána a község, a közigazgatás, a háztartási tanfolyam megtekintése következik. A vármezei gazdasági egyesület és alkalommal nagyszabású állatkiallítás és kocsiversenyt rendez, melyet a Szondi-majorban fognak a vendégek megtekinteni. Ugyanitt lesz az ősrégi, gyönyörű palóc népviseletek bemutatója. Az egyes csoportok népszokásaikat is bemutatják és a messze országok képviselői épúgy gyönyörködni fognak ebben, mint mi, magyarok.

A Faluszövetség szándékosan választott egy kis községet, mert azt akarja bemutatni a külföldieknek, hogy egy szegény falu népe, a gazdasági válság dacára is, erős akarattal

küzd és dolgozik a szebb jövőért.

A falubemutatót a kongresszus előkelősegi teljes számmal résztvesznek, de ott lesznek agrártársadalmunk vezetői is. A kirándulásra június 2-ig kell jelentkezni. Részvételi díj 10 pengő személyenként. Az utazás kényelmes autóbuszokon történik és a részvételi díjban az uzsonna költsége is benne van.

Június 12-én Kecskeméten országos háztartási verseny lesz

A kongresszussal kapcsolatosan a Faluszövetség által június hó 16-án Budapesten rendezendő Nemzetközi Háztartási Serlegverseny szervezőbizottsága május hó 25-én Schandl Károlyné elnökle alatt értekezletet tartott. Az értekezleten részt vettek: Kállay Miklósné, Zichy Rafaelné grófnő, Baróthy Lajosné, Pataky Mária dr., Fallenbüchl Tivadar igazgató, Nevelős Gyula miniszteri tanácsos, Suhayda Tibor tanár; a Faluszövetség részéről pedig Schandl Károly dr., az OKH alelnök-vezérigazgatója, a Faluszövetség h. elnöke, Tölgyes István dr., a Faluszövetség igazgatója és Wieser Béla titkár.

Schandl Károlyné elnöki megnyitójában üdvözölte Kállay Miklósnét és megköszönte, hogy közreműködésével a verseny sikerét elősegíti. Wieser Béla titkár számolt be ezután a verseny előkészületeiről és bejelentette, hogy június hó 12-én lesz az országos verseny Kecskeméten, amelynek győztese fogja a nemzetközi versenyen Magyarországot képviselni. A verseny fődíját: a serlegét Kállay Miklós földművelésügyi miniszter adományozza. Tölgyes István dr. igazgató bejelentette, hogy a Faluszövetség a verseny résztvevői részére felajánl egy arany- és egy ezüstérmét. A bizottság a bejelentést örömmel vette tudomásul. Ezután a verseny lebonyolításának részletkérdéseit tárgyalta le a bizottság.

Baróthy Lajosné és Wieser Béla titkár május hó 27-én, Kecskeméten a mezőgazdasági tanítóképző intézet igazgatóságával előkészítették a június hó 12-iki országos versenyt. Az intézet négy növendéke készül az országos versenyre, amelyen azonban csak kettő vesz részt. A versenyen a putnoki háztartási szakiskola és a budapesti, Maglódi-uti iskola 2—2 növendékkel indul.

Döntés a mesepályázat ügyében

A Vasárnap ezévi 14-ik számában mesegyűjtési pályázatot hirdetett, amelyre — tekintettel a tavasz-nyári munkaidőre — sajnos, csupán tizenhárom pályázó küldte be gyűjteményét.

A mesepályázat bírálóbizottsága arra a megállapodásra jutott, hogy a kiírt pályázat határidejét ez év decemberéig kitolja. A pályázat új, pontos határidejét a nyári munkaidő elmulásával tesszük közzé. Addig is felkérjük elsősorban azokat, akik pályaműveiket, illetve gyűjteményüket benyújtották, hogy az új, hosszabb határidőt fordítsák javukra és a már beküldött mesék számát tehetségükhöz és idejükhez képest egészítsék ki. Akik pedig bármilyen okból a pályázatról elkéstek, vagy abban nem vettek részt, az öt teljes hónappal meghosszabbított határidőn belül lássanak szorgalmasan a munkához.

Dicséret és elismerés illeti azokat, kik máris komoly munkával tudtak

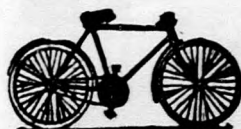
bizonyosságot tenni szorgalmukról, hazaszeretetükről és népünk művészete iránt való érdeklődésükről.

Egyhangu dicséretben részesítette éppen ezért a bírálóbizottság Róka Zoltán (Ispánk), Gósi Lajos (Bősárkány), Németh Vince (Szárföld), Tóth Eszti (Fonyód), H. Papp Mária (Diósvizsló) és Szilágyi Ferenc (Békéscsaba) pályaműveit, szorgalmukra való tekintettel. Ők már eleve is könyvjutalomban részesülnek, mely jutalom azonban nem érinti újrapályázási jogukat.

Elismerésben részesítette a bírálóbizottság Csillag Teréz (Kunmadaras), Kovács Ferenc (Mátraszele), ifj. Józsa Lajos (Tiszaderzs) gyűjteményét szorgalmukra való tekintettel. Az elismerésben részesítettek szintén könyvjutalomban részesülnek, mely jutalom az ő pályázási jogukat sem érinti, mert nem értékelendő, csupán szorgalmi díjakról van szó.

Az ösztöndíjként nyert könyvekhez gratulálunk és hisszük, hogy egy hosszabb pályaidő és a nyugalmasabb téli napok meghozzák a várt eredményt és a díjnyertesnek a legszebb karácsonyi ajándékot, pályázatunk díját, a pompás gramofont.

Jó munkát és munkakedvet!

40 éve a világot uraló eredeti angol THE CHAMPION és Láng kerékpárokat havi 16 és 20 pengős részletre. Kerékpáralkatrészeket nagyban gyári árban. Külső gumi 5.80, belső 1.50, pedál párja 2.50, sárvédők 1.50. Láng Jakab és fia kerékpárgyárkereskedés Budapest, József-körút 41. Képes árjegyzék ingyen

126 család nekigyürkőzött és népházat épített Boda hegyközségben

Az egymásért való munka nagyszerű példája

Százhuszonhat család — ötszáznegyvenöt lélek — kétszáznyolcvan holdon. Ez Hajduböszörmény-Boda hegyközség. Valaha jobbára szőlőmiveléssel foglalkoztak. A fagy azonban minden évben kipusztít egy darab szőlőt, úgyhogy lassan ritkaság-számba megy a szüret.

Ez a kis embercsoport erdőtől övezett tisztáson él, elzárva a világtól. Az anyaközség nyolc kilométerre van. De van iskolája, ahol száznál több gyermek szívja magába az istenfélelmet, hazaszeretetet és a tudományok alapvető elemeit.

Hét éve működik itt a *Faluszövetség*. Szabó Károly ref. tanító érezte, hogy tenni kell valamit a gondjaira bízott, szegénységgel küzdő lakosság érdekében. Felhívására megalakult a Szövetség és megkezdte működését. A hosszú téli hónapok alatt háziipari tanfolyamokat rendezett, ami jelentékenyen szaporította jövedelmüket. Ebből félre is tettek és *négyszázöles telket vásároltak*, hogy egykor arra építhessék fel otthonukat. Évek céludatos munkájával ugyszólván fillérenként rakták össze a szükséges pénzt.

Amikor 1933-ban az összekuporgott pénz együtt volt, Valkó János elnök összegyűjtötte a tagokat és megkezdődött a munka. Napszámra, fuvarra egy fillért sem adtak, *mind a maguk áldozatkész munkáját ajánlották fel*. Pénzért csak a fát és a tetőanyagot vették, minden egyebet maguk készítettek. Nem voltak szakképzett iparosok, de páratlan lelkesedé-

sük minden akadályt elhárított az utból.

Május 21-én, pünkösöd hétfőjén, ünneplőbe öltözött Boda lakossága. Eljöttek egy szálíg mind, hogy jelen legyenek munkájuk gyümölcsének, a *Népháznak* felavatásán. A *Faluszövetség* központja képviselőjében Wieser Béla titkár jelent meg. *Hajduböszörmény városát vitéz Albari Antal dr. tanácsnok, Uzonyi György dr. országgyűlési képviselő, H. Fekete Péter igazgató képviselte.*

A diszkozyűlést Bakóczy Endre ref. lelkész, diszelnök nyitotta meg és meghatott szavakkal méltatta azt a nagy munkát, melyet Boda hegyközség lakossága végzett. Szabó Károly ref. tanító ismertette ezután az építkezés történetét és kiemelte, hogy mindenki segítőkézet nyújtott a Népház létesítéséhez. Mégis külön fel-említette Valkó János elnök, Borsi Sándor alelnök, Kovács János, Mezei András, Domokos János, Nagy Imre, Varga Gyula, Tóth Sándor és Lóki Márton áldozatkészességét.

Ezután Wieser Béla mondott népházavató beszédet.

— Örömmünnepe ez a *Faluszövetségnek*, — mondotta többek közt — mert egyik legkisebb csoportja, megértve törekvéseit, otthont teremtett a kultúrának és a haladásnak. Nemcsak szavakkal, de *tettekkel is bebizonyították Boda lakói, hogy erős akarattal és csüggedést nem ismerve küzdenek szellemi és anyagi boldogulásukért,*

mely végeredményben a nemzet boldogulását is jelenti.

Majd Valkó János elnök átvette a népházat és ígéretet tett, hogy a megkezdett uton fognak haladni. Bakóczy Endre diszelnök zárószavai után a Himnusz hangjaival ért véget a felavató ünnepség.

Külön ki kell emelnünk Szabó Károly ref. tanító önzetlen munkásságát és kitartó fáradozását, amellyel nagyrészen hozzájárult a kulturház létesítéséhez. A *százhuszonhat bodai család olyan példát mutatott az ország községeinek, amely a legnagyobb elismerést megérdemli.* A Faluszövetség büszkén mutathat reá a bodai népházra, mert a Szövetség irányítása és buzdítása készítette a szegény lakosságot arra, hogy a legnehezebb időben is áldozzon a közért és neemes célok megvalósításáért szorosán együttműködjenek.

WIESER BÉLA

A „VASÁRNAP”
szerkesztősége
és kiadóhivatala:
Budapest,
V., Bátfury-utca 24

Magyar futball-győzelem Nápolyban

Hatalmas küzdelmek folynak le Olaszország nagyobb városaiban a *futball-világ bajnokság* elnyeréséért. A világ minden számottevő nemzete elküldötte válogatott csapatát, hogy a pálmát megszerezzék. A magyar válogatottak is már napokkal előbb kiutaztak Nápolyba, mert első mérkőzésüket ott kellett lejátszaniuk Egyiptom félelmes erejű csapatával, hogy már az első mérkőzésnél ki ne essenek. A színesekkel kevert egyiptomi csapattal már kétszer játszottak a magyarok. Első ízben a *párizsi olimpiáson*, ahol a favoritnak tartott magyarokat az egyiptomiak 3:0 arányban legyőzték. Pár évvel később pedig *Kairóban* mérkőzött a két együttes, eldöntetlen (0:0) eredménnyel. Érthető volt ezek után a magyar fiuk izgalma a mérkőzés fontosságát illetően. A régi közmondás azonban, hogy a harmadik a magyar igazság, ez alkalommal fényesen bevált. A *nápolyi izgalmas mérkőzés a magyarok 4:2 arányú győzelmével végződött.* Érdekes, hogy az olasz közönség — talán az előző mérkőzések eredményei következtében — az egyiptomi csapatot favorizálta, a játék végeztével azonban az olasz trónörökösrel az élén, lelkesen megtapsolta a magyarokat. Válogatott csapatunk legközelebbi ellenfelei az *osztrákok* lesznek, akik ugyancsak erős megpróbáltatás elé állítják lelkes és törekvő fiainkat.

Göing birodalmi miniszter megkoszorúzza Budapesten a Hősök Emlékművét

Az export fokozását szolgálja az őszi mezőgazdasági kiállítás

Jelentettük már, hogy *Kállay* Miklós földmivelségi miniszter az őszi nagyszabású mezőgazdasági kiállítást rendez. Ebben az ügyben május hó 26-án értekezlet volt a földmivelségi minisztériumban, az érdekképviseletek és az illetékes állami intézmények képviselőinek a részvételével. Az elnöklő *Barcza* Ernő dr. h. államtitkár bejelentette, hogy a kiállítás egységének, színvonalának és nagyszabású jellegének biztosítására a rendezést *Kállay* Miklós földmivelségi miniszter vállalta és a végrehajtás munkájának vezetésére *Krudy* Ferencet kérte fel. A mezőgazdasági kiállításnak, amelyet minden eddiginél imponzantsabbnak terveznek, nem annyira a látványosság a célja, mint inkább az értékesítés, elsősorban a kivitel ügyének szolgálása. Szemléltető képet akar nyújtani a magyar föld termőerejéről, terményei sokféleségéről, minőségéről, feltüntetve minden cikknél azt a mennyiséget is, amely az eladás céljából rendelkezésre áll. A kereskedőknek, elsősorban a külföldi kereskedelmeknek készült tehát a kiállítás, bár nyitva fog állni a nagyközönségnek is. A külföldi érdeklődés széleskörű megszervezésére az *Idegenforgalmi Tanács* és a *Külkereskedelmi Hivatal* indítanak propagandát.

A kiállítást a városligeti Iparcsarnokban és környékén rendezik meg, a megnyitás napja előreláthatólag szeptember 29-ike lesz. Bár egyes termények, főleg a kivitel szempontjából

nagyjelentőségű csemegeszőlő kiállítására ez az időpont kissé későn van, így kellett határozni, mert az Iparcsarnok szeptember közepéig foglalt lesz.

Az alapelvek tisztázása után az értekezlet megalakította a szűkebbkörű rendezőbizottságot, amelyben egy-egy taggal képviseltetik magukat a mezőgazdasági kamarák, az OMGE, a szőlősgazdák és borérdekeltségek, a gyümölcsstermesztők, a faiskolai szövetség, a magkereskedők, továbbá az

Németországban tartózkodó gazdaifjainkhoz!

Kedves fiatal Gazdatársaim! A *Vasárnap* legutóbbi számában már említettem, hogy legközelebb közölni fogom a Németországban elhelyezett magyar gazdaifjak címét. Amennyiben valakinek a címzése nem volna teljesen pontos, kérem, közölje velünk. Bár Németországban a keresztnévet nem szokták teljesen kiírni, csak a kezdőbetűt, azt szeretném, hogy e körül se legyen hiba és ezért vetek szult arra, hogy a német gazda teljes címét tudjuk. Bizonyára nekik is jól fog esni, ha látják, hogy mi mennyire figyelmesek vagyunk.

A németországi címek:

Johann Ágoston bei Max Tümmel; *Kirchscheidungen* bei Freiburg (Unstrut). — Josef Balikó bei A. Langbaum; *Eckolstädt* über Camburg. — Josef Bárány bei Paul Schubert; *Sangerhausen*, Pfeiffersheim. — Michael Barna bei Kuno Rothe; *Aumühle*, Kreis Sangerhausen. — Alexander Boldogh bei Karl Winkler; *Naundorf*, bei Eilenburg. — Barna Csiger bei Rudolf Körner; *Gera-Windischenbiersdorf*. — Josef Balikó bei A. Langbaum; *Eckolstädt* über Camburg. — Johann Farkas bei F. Graul; *Stolzenhain* (Zeitz-Land). — Josef Fontányi bei Hermann Schröder; *Borstel* bei Stendal. — Josef Gaal bei R. Duft; *Zimmeru*, Kreis Langensalza. — Emerich Gáspár bei Wilhelm Ahring; *Aschendorf*, Kreis Iburg. — Ödön Hanzsáty bei A. Hadank; *Dresden-Strehlen*, Dohnastraße. — Stefan Kerekes bei Paul Busch; *Unterröblingen*. — Karl Lazi bei Alfred Ewald; *Schliekum*, Kreis Springe (Thüringen). — Georg Litauszky bei M. Junker; *Görsbach*, Kreis Sangerhausen. — Franz Munkási bei O. Schröder; *Scheidütz* über Stadtroda. — Paul Nagy bei Walter Dübel; *Büden* bei Magdeburg. — Franz Neuberger bei Theodor May; *Duderstadt* (Eichsfeld). — Alexander Pálffy bei A. Seise; *Markröhlitz*, bei Weissenfels. — Ladislaus Pózmán bei A. Weise; *Steinbrücken* über Neustadt (Orla). — Josef Rabl bei Paul Busch

Idegenforgalmi Tanács és a *Külkereskedelmi Hivatal*. Állattenyésztésünkre nem terjed ki a kiállítás, de a természetessel közvetlenül kapcsolatos iparok (növényvédőszer, szerszámok, konzervek, stb.) kapnak meghívást.

Végül *Krudy* Ferenc, a rendezőbizottság elnöke hívta fel az érdekképviseletek figyelmét a kiállítások szerepére és jelentőségére külkereskedelmünk szempontjából. Talán némi áldozattal jár a kiállításon való részvétel, ezt azonban meg kell hozni, mert ma exportunk fejlesztése a legfontosabb követelménye gazdasági boldogulásunknak és az áldozat különben is csak átmeneti.

Güssefeld (Altm.) — Ladislaus Szabó bei Riemann; *Klein Lebisau* (Thüringen). — Josef Szalay bei O. Hentel; *Scheidütz* über Stadtroda. — Franz Tamás bei Otto Kehling; *Grabo* bei Jessen (Elster). — Stefan Eöry bei Otto Landmann; *Seebe-nisch*, Post Leipzig C. 2. Land. — Nikolaus Miklós bei W. Gläser; *Plöszitz* bei Tauscha, Beerstraße 5.

Üzenetek:

Neuberger Ferenc: Nagyon örülök, hogy beosztási helyeden jól érzed magad és leveledben közölt kívánságod szerint közöltem a német fiut kisrő családtagokkal is, hogy milyen nehézséggel jár mostanában a pénzügytalán. Elhiszem, hogy a német nyelv kezdetben nehezdedre esik, de ahogy annakidején bátyád rövid idő alatt megtanulta, úgy meg vagyok győződve, hogy neked sem fog nehézséget okozni. — **Boldogh Sándor:** Nagyon köszönöm levelezőlapodat, örülök, hogy jól érzed magad. Azt írod, hogy könnyékden senki sem tud magyarul. Ezt elhiszem, de majd meglátod, hogy éppen ennek a körülménynek milyen nagy hasznát fogod venni, mert annál hamarabb sajátított el majd a német nyelvet. Az újsgát úgy neked, mint a többi magyar fiuknak már elküldtem és ezután mindenki rendesen fogja kapni. — **Eöry István:** Nagyon örülök, hogy beosztási helyeden jól érzed magad és kedves lapodat Németországból utánam küldték. Remélem, hogy néha találkoztok Miklóssal is. — **Miklós Miklós:** Igazán szívből örülök, hogy beosztási helyeden jól érzed magadot és a családtagokkal meglehetősen kötötél. Így a többi magyar fiuk is olvashatják, hogy kedves Miklós barátjuk jól megtalálta helyét. Ma kaptam levelet Török Bálint barátomtól, aki annak idején, amikor a felvételekről volt szó, mindkettőtöket nagyon melegen ajánlott figyelmembe. — **Gaal József:** Kedves pünkösdi meglelézésedet nagyon köszönöm és remélem, hogy kívánságod teljesült. Legközelebb egy hosszabb levelet várok tőled. Házigazidat és feleségét melegen üdvözlöm.

Mindnyájatokat szeretettel üdvözlő

TÖLGYES ISTVÁN dr., igazgató

Egy szép hősi emlék, melyet Úrnapiján avatott fel a budapesti Svábhegyen József királyi herceg.

Olaszországban tartózkodó gazdaifjainkhoz!

Fink! Szerencsén hazaérkeztem. Leveleiteket megkaptam. Nagyon örülünk, hogy helyeitekkel meg vagytok elégedve. Ha talán az első napokban szokatlan a helyzet és a környezet, úgy ez ne keserítsen el benneteket, sőt fokozza tettekre készteteket. Minden kezdet nehéz! Azonban legyetek tudatában annak, hogy Itáliában egy testvérnemzet között éltek, ahol szeretettel és megértéssel teszik lehetővé azt, hogy tanulmányaitokat minél alaposabban folytathassátok. Tartások szem előtt mindig, — és erről soha, egy percre sem feledkeztek meg — hogy a magyar nemzet kiküldöttei vagytok, akikre figyelmet szemmél tekintenek. Legyetek példásak a kötelességteljesítésben. Mindenki végezze el ott, ahol van, legjobb tudása szerint a reá bízott feladatokat, mert kiküldetéstek célja nem szórakozás, hanem komoly tanulás és hasznos ismeretek gyűjtése. Szegény hazánknak nagy szüksége van arra, hogy fiai külföldi ismeretekben gyarapodva tudják majd elviseelni a jövő gazdasági élet nagy terheit. *Mi féltő szemmel és aggódó lélekkel kísérjük minden cselekedeteiteket, mert ti vagytok hivatva a magyar és olasz földműves-társadalom között a kapcsolatokat úgy kimélyíteni, — új barátok szerzésével — hogy abból elsősorban a nemzetnek legyen haszna.* Megcsonti-tott nemzetünknek legyetek propagandistái és később, amikor már a nyelvet beszélitek, a velünk történt trianoni igazságtalanságot — ott, ahol éltek — ismertessétek. Legközelebb megküldöm a *Pesti Hírlap*: „Igazságot Magyarországnak” című füzetét olasz nyelven, melyet ottani barátaitoknak odaadhattok elolvasásra.

Bármilyen dologban forduljatok hozzánk bizalommal, mert mi azért vagyunk itt, hogy ügyeteket intézzük. Kitartás, türelem, szorgalom, példás élet: ez legyen kitűzött célotok. A fasiszta ifjúsági egyesületekbe járjatok el, hogy megteljenek azzal a fasiszta szellemmel, amely Mussolini vezetése alatt újjá és nagyvá tette Itáliát!

Minden fontosabb eseményről értesítéteket várom. Leveleitekre a *VASÁRNAP* útján közlöm választomat. Szívélyesen köszönt benneteket aytai jóbarátotok:

Szekeres László dr. főtítkár.

A tartózkodási helyek:

Almási Béla: S. A. di Bonifice Maccaresse, Prov. Roma. — *Álmosdy Péter:* Istituto Agrario Provinciale „Umberto I.”, Andria, Prov. Bari. — *Albert Gábor:* Tenuta di Collano, O. N. C., Prov. Pisa. — *Ferke András:* Congregazione di Cagita, Cesena Prov. Forlì. — *Földváry*

Zoltán: Fed. Cooperative Agricole, Ravenna. — *Gergőcs Ernő:* Azienda Veneziana, Fiorenzuola d'Adda, Prov. Piacenza. — *Gerlach József:* Tenuta di Collano O. N. C., Prov. Pisa. — *Greszl István:* Istituto Agrario Bonafous, Torino, Castello di Lucento. — *Kovács János:* Trattoria Zio, Imola, Prov. Bologna. — *Lancinger László:* Azienda Agraria dei Duchi Salviati, Migliarino Pisano, Prov. Pisa. — *Lember István:* Azienda „C. Corniani”, Portogruano, Prov. Venezia. — *Nagy József:* Azienda Cooperativa Agr. Braccianti, Piagnipane, Prov. Ravenna. — *Pusztai Dániel:* Tenuta di Riano, Riano, Prov. Roma. — *Schweitzer György:* Tenuta di Collano O. N. C., Prov. Pisa. — *Szailer Lipót:* Azienda Baronessa Casamarte, Loretto-Aprutino, Prov. Pescara. — *Szücs Kálmán:* Fattoria Santa Novo, Tizzana, Prov. Pistoia. — *Tamássy József:* Tenuta di Sedone, Zerbio, Prov. Pavía. — *Tóth Lajos:* Tenuta Conte Raggio, Novi-Ligure, Prov. Alessandria. — *Vaja Gyula:* Tenuta Massari Conselice, Prov. Ravenna. — *Vargay Lajos:* Azienda Cav. Carlo Biancardi Maccastorna, Prov. Milano.

Válasz a levelekre:

Almási Béla: Utleveled meghosszabbítását a követség intézi el: Roma, Via del Villini, a Porta Pia mellett. Szommer igazgató urat keresd, akinek én írok. Örülök, hogy jól vagy szorgalmasan tanulj! — **Álmosdy Péter:** Soraidat jóleső örömmel olvastam. Az igazgatót üdvözölöm. A féldíobben — ígéretemhez képest — cselekszem. — **Albert György, Schweitzer György és Gerlach József:** Levelezőlapotokat még Rómában vettem. A királyi birtokon valószínűleg igen jól érzitek magatokat. Pompás hely. Írjátok meg, hogy a száz lírát miért kértétek a követségen? — **Ferke András:** Az a vidék, ahol vagy, a legszebb és legjobban termők egylke. Használd fel az időt! — **Földváry Zoltán:** Mindkét leveledet megkaptam. Soraidat tudomásul veszem és bízom benned. Komoly munka, példás és szorgalmas élet! — **Gergőcs Ernő:** Meleg soraidat örömmel olvastuk. Mindenkor segítünk és támogatunk abban, hogy Hazánk javára tudásodat és ismereteidet kibővíthesd. — **Greszl István:** Ricardone Luigi-tól hallottam, hogy nagyon jól érzed magadat. Tökéletesítsd tudásodat a kertészetben. — **Kovács János:** Bővebb értesítést kérek helyzetéről. Tavaly szintén volt ott egy fiu. Amíg a gyümölcseszezon megkezdődik, addig is szorgalmasan tanulj. — **Lancinger László:** Értesülésem és leveled szerint kitűnő helyen vagy. Álmosdyval jó eszerét csináltál. Szorgalmasan tanulj és járj kedvűbe a háziaknak. Szegény Álmosdy rosszabbul járt. — **Lember István:** Figyelmes soraidat köszönöm. A birtokról az ideküldött olasz fiu útján értesültem. Visszafelé nem tudtam veled beszélni, mert éjjel utaztam át. — **Nagy József:**

Örülök, hogy sok jót hallottam felőled. Közlöm ugyanezt a főjegyző uralis. Csak tovább így előre! Példaadás, fejelem, mert figyelnek bennünket! — **Pusztai Dániel:** Miért nem írsz; részletes híradást kérek a birtok leírásával. — **Szailer Lipót:** Helyed igen jó, édesanyáddal közöltem. Nagy előnyöd az, hogy a bárónéval németül tudsz beszélni. Ez azonban nem ment fel az alól, hogy olaszul meg ne tanulj! — **Szücs Kálmán:** Mindkét leveledet megkaptam. Intézkedem. Addig is kitarítás, türelem, fejelem. Balogh Elemér vezérigazgató urnál minden jót referáltam rólatok. — **Tamássy József:** Kimerítő leveledet figyelemmel olvastam. Ne írjál ilyen papírra, mert a tinta összefolyik, nem tudjuk elolvasni. A „Vasárnap” mindnyájatoknak megy. — **Tóth Lajos:** Kimerítő leveled nagy örömet okozott nekünk. Komoly ember vagy. Igyekezz minél több barátot szerezni. A grófnőtől kérd el a fényképet, hogy a ruha árát Mezőkövesden megérdeklődhessük. Az árát megírjuk és ha megfelel, úgy a nyár folyamán elviszem. — **Vaja Gyula:** Sok üdvözet mindnyájunktól. Remélem már jól megy az olasz nyelv. Házigazdád és nővérét szeretettel köszöntöm. — **Vargay Lajos:** Soraidat vettem. Ugy látom, igen szép helyen vagy. Tökéletesítés tudásodat és igyekezz minél hasznosabb ismeretekkel visszatérni. — **Mindnyájatoknak:** A „Vasárnap”-ot mindenki részére megindítottuk. Lapunk számára kériünk kisebb cikkeket az ottani gazdasági életéről és megfigyeléseitekről. Vendéglátó gazdáitoknak ez uton fejezzük ki — míg írásban is megtesszük — leghálásabb köszönetünket.

Hősök emléknapja a fővárosban

Május utolsó vasárnapján, 27-én gyönyörű módon emlékezett meg a főváros közönsége hőseinkről. Az Ismeretlen Katona emlékköve körül a parlamenti őrség és a koronaőrség alabárdos szakaszai sorakoztak fel, szemben az emlékművel a honvédség csapatait állították fel: egy tüzérséget, egy gyalogos zászlóaljot és egy huszárosztályt. A Hősök-terére egymásután vonultak fel a Frontharcos Szövetség csoportjai, a hadirokkantak, a cserkészek, egyetemi ifjúság, leventék. Féltilt órától kezdve az előkelőségek gyülekeztek, majd pontban tíz órakor kürtző jelezte, hogy a Kormányzó Ur képviselőtében megjelent vitéz *Kárpáthy* Kamilló tábornok, a honvédség főparancsnoka. A Himnusz eljátszása után *Kárpáthy* főparancsnok ellépett a katonai csapatok arcvonalá előtt, utána a Dalosszövetség 500 tagu énekkara elénekelt a Szózatot. A tulajdonképpeni ünnepest a Szózat elénekélése utáni néhány percig tartó néma ima volt. Utána az emlékmű megkoszorúzása következett. A kegyeletes ünnepest a magyar Híszek egy-egyel és a katonai csapatok diszelvonulásával végződött.

Vasárnap egyébként az egész országban kegyeletes ünnepest keretében áldoztak a világháboruban elesett katonák emlékének.

Mutasd meg szomszédodnak is a *VASÁRNAP*-ot!

SZÖVETKEZETI ÉLET

Elismerés a Tejszövetkezeti Központ működése iránt

Május hó 28-án tartotta meg az Országos Magyar Tejszövetkezeti Központ évi közgyűlését, amelyen nagy számban jelentek meg a vidéki tejszövetkezetek vezetői.

A közgyűlést Schandl Károly dr. ny. államtitkár, elnök nyitotta meg, majd Sós István igazgató terjesztette elő az igazgatóság évi jelentését.

A jelentés mindenekelőtt megállapítja, hogy az importállamok elzárkózása óriási nehézségek elé állította a magyar tejtermékexportot, amelynek azonban mégis sikerült utat törni a nyugati piacok felé. Kétségtelen, hogy a kötött forgalom hiányában alacsonyabbak lennének a gazdák részére nyújtható téjára. A rendkívüli nehézségek ellenére a központ hatalmas vajexportot bonyolított le az elmúlt évben. Anglia volt az egyetlen számbavehető felvevőpiac. A Tejszövetkezeti Központ az elmúlt évben vajtermelésének 90 százalékát exportálta, számszerint 177 vagónt, amely az egész magyar vajexport 52 százaléka. A központ vajexportja 78.3 százalékkal volt nagyobb a múlt évben, mint 1932-ben.

A Tejszövetkezeti Központ az elmúlt évben összes üzemeit racionalizálta. Az 1933. évben 24.5 százalékkal több tejet szállított be a központba a múlt évinél. A központ összes vajtermelése 1933-ban meghaladta a 2 millió kilogrammot. Budapesten a központ 141 fiókkal rendelkezik. A pestkörnyéki milimári-helyeken 46 szövetkezetet és 19 gyűjtőtelepet létesített s az alföldi tanyavilágban is megkezdte a tejszövetkezetek beszervezését. Ma már több, mint 400 szövetkezet tartozik a központ kötelékébe.

Az igazgatóság jelentésének kiegészítésül Schandl Károly dr. elnök örömmel állapította meg, hogy a tejszövetkezeti mozgalom ma aránylag erőteljesebben fejlődik, mint a békebeli Magyarországon. A tejtermelő gazdák nagy többsége a tejszövetkezetekkel egyetemben változatlanul a kötött forgalom fenntartását kívánja. Majd méltatta a Tejszövetkezeti Központ magyarányu exporttevékenységének nemzetgazdasági jelentőségét és megállapította, hogy a magyar szövetkezeti vaj ma már mindenütt előretört a világpiacon. A magyar szövetkezeti vaj nemcsak egyenrangú versenytársa a dán vajnak, hanem az angol piacon a legjobb minőségűnek tartják és bizonyos felárat is fizetnek érte. Ezért az érdem elsősorban a központ kiváló szak tudása és szervezőerejű vezérigazgatóját: Düsing Miksa m. kir. gazdasági főtanácsost illeti.

A közgyűlés tagjai nagy tetszéssel

fogadták Schandl Károly elnök bejelentését, aki még közölte, hogy a földművelésügyi miniszter szívesen hozzájárul egy olyan elgondoláshoz, amely szerint maguk a tejszövetkezetek vállalják át a földművelésügyi minisztériumnak a Központnál fennálló anyagi érdekeltsége egy részét. Végül vitéz Bogár János, Radovich

László és Szende Varga János tejszövetkezeti elnökök fejezték ki a tejtermelő gazdák és tejszövetkezetek legmelegebb elismerését, köszönetét és bizalmát a Tejszövetkezeti Központ vezetőségének értékes és sikeres munkásságáért és erélyesen visszatüsköztek a Központ ellen elhangzott igaztalan támadásokat.

ASSZONYOKNAK, LEÁNYOKNAK

Mit főzzünk be?

Megkezdődött a gyümölcsesszezon s ezzel együtt a befőzések ideje. Mindenekelőtt az eperbefőzéssel kell elkezdenünk a sorozatot, mert a korán beköszöntött nyári meleg következtében ennek ideje csaknem vége felé jár. A kiválogatott, szép nagy példányokat szitára rakva, bő vízben többször alámerítjük, miután előbb a szárát és csészeleveleket óvatosan eltávolítottuk róla. A lecsurgatott epret szép egyenletesen üvegbe rakjuk, literenként 10—60 dg cukrot tartalmazó kihűlt cukorszörp-pel leöntjük és gőzben 10 percig sterilizáljuk. Ugyanez az eljárás a szeder és a málna befőzésénél is.

A cseresznye és meggy válogatott példányait forró vízben mossuk meg s a szárát vigyázva leszedjük. Ezután minden másfél liter vízre egy kg cukrot számítva, szörpöt főzünk s a gyümölcsöt 1—2 percig benne hagyjuk a forró szirupban, majd szitára kiszedjük és kihűlés után üvegekbe rakjuk. A cseresznye felöntéséhez ezt a szörpöt csupán kissé átforralljuk, a meggyhez azonban még literenként 20 deka cukrot sűrítünk bele. A kemény, ro-

porós cseresznyét 8—10 percig szokták gőzben sterilizálni.

A ribizkét és egrest rendszeren mártás céljára szokták eltenni. Mindkettőt forró vízben mossuk meg; a ribizkét villával óvatosan leszedjük kocsányáról s mindjárt üvegbe rakjuk. A szörpben literenként egy kilogramm vizet oldunk fel s ha lehűlt, ráöntjük a gyümölcsre. A ribizkét 5—6 percig, az egrest 8—10 percig sterilizáljuk.

A meggyből kitűnő rumos vagy konyakos gyümölcsöt is lehet készíteni, úgy hogy az uborkásüveg aljára egy réteg cukorport szórunk, erre egy sor megmosott meggyet, aztán megint cukrot, míg csak megtelik az üveg. Minden egyes gyümölcsréteget 1—2 kanál finom rummal vagy konyakkal locsulunk meg, aztán az üveget lefedve, száraz, hűvös kamrában helyezük el.

Ételreceptek

Májpüréleves. Vöröshagymával és zöldpetrezselyemmel ízesített zsirban 20 deka megdarált sertés-, vagy borjúmájat megpárolunk, meghintjük 5 deka liszttel és felöntjük kevés hideg vízzel, majd csontlével megfőzzük. Tálaláskor egy kanál tejfelt és pirított zsemlyekockát adunk a leveshez.

Zöldséges rántotta. Különböző friss tavaszi zöldségből (spenót, sóska, petrezselyem, sárgarépa, kalarábé) összesen egy marékra valót apróra vágdalunk, kevés zöldborsot is teszünk hozzá és vajban megpároljuk. Mikor már majdnem jó, meghintjük egy kanálka liszttel s ha teljesen elkészült, kihűlni hagyjuk, megsózzuk, összehabarjuk két tojással és rántottasütőben lepényt sütünk belőle.

Tejfeles tölkáposzta. Két kiló tököt megtisztítunk, s szeletekre vágva, sós vízben puhára főzzük. Tűzálló tálal vajjal kikenünk, morzsával meghintjük és ebbe rakjuk a megfőtt tököt. Tejfel hígított 2—3 deci tejfellet megöntözzük, morzsával meghintjük, a tetejére 5 deka darabkákra vágott vajal teszünk és sütőben világospirosra sütjük.

Hideg gyümölcsös rizs. 20 deka megmosott rizst ¾ liter tejben, 5 deka cukorral puhára főzzük. Negyedliter tejszínből habot verünk, belekeverünk 7 deka porcukrot. A megfőtt, forró rizsbe belekeverjük a hab negyedrészt és kiliszteztet formába öntve, kihűtjük. Mikor teljesen kihűlt, kiborítjuk, hozzáadjuk a megmaradt tejszínhabot, fél kiló friss gyümölcsből 15 deka cukorral készült, kihűtött befőttel. Tálalásig jégen, vagy hideg kamrában tartjuk.

Egy kisbaba az óriások országában

Képünk egy kisbabát ábrázol, amint a berlini Bismarck-emlékmű egyik alakjának lábszárába kapaszkodik.

GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

Ha kevés a takarmány,

akkor a tarlónövények termeléséhez folyamodik a gazda. Ilyenek a köles, a mohar, a pohánka, a tarlórépa, stb. Sikeres termelésük főfeltétele, hogy július vége és augusztus ne legyen esőtlen s így némi nedvességet kapjanak a kicsirázáshoz és a fejlődés kezdeti szakáéhoz.

A másodterménynek (korán lekeverülő takarmánynövény vagy gabona után) termelt köles legjobban sikerül, ha a gyorsan fejlődő féleségét, azaz a piros kölest vetjük. A kölesmagot a tarló megszántása, esetleg a föld feltárcsázása vagy rugósfigu boronával való felszagatása után 1—2 cm. mélyre, tulszáraz talajban mélyebbre és gabonátávolságra szokás elvetni. Vetőmagszükséglete kat. holdanként 12—20 kg. Gyomirtás céljából jó kétszer megfogasolni; először, mikor körülbelül 5 cm. magas és másodszer, mikor 10—15 cm. magasra fejlődött.

A mohar vetőmagjából is kat. holdanként gabonátávolságra 15—20 kg. szükséges. Ezt is indokolt fogasolni gyomirtás céljából, másrészt akkor, ha földje hevesebb esőre összetömődött, megcserepedett.

A pohánka földjét a vetés előtt jól meg kell munkálni, mert a rögös talajt nem szereti. Jó szolgálatot tehet ilyenkor a tárcsás borona, mert ha ezt járattjuk, megtakarítjuk a külön szántás és fogasolás munkáját. Vetőmagszükséglete kat. holdanként 30—40 kg. Ápolni nem igen szokták, de gyomosodó talajon az egyszeri átgomolást nagyon meghálálja.

A tarlórépa gabonatarlóba vetve a kikelés után nyomban megkapálendő, majd a második kapálás előtt 25—30 cm.-re ritkítandó. Szükség szerint sorközéit ismételtén megmunkáljuk kézi vagy lókapával, a végén pedig feltöltögetjük. A szárazságot nem tűri, ezért főképp nyirkos klíma alatt van jelentősége.

A kolumbácsi légy

A kolumbácsi légyről elég sokszor hallhattunk a napokban, de bizonyára kevesen ismerik e kis vérszopó legyecskét.

Hozzánk csak vendégként jut el szülőföldjéről. Szaporodási helye Nagy-Magyarország déli, az Alduna-környék vármegyéi és a tuloldali Szerbia szomszédos vidéke.

A kolumbácsi légy a házilégnél jóval kisebb, 2—2.5 milliméter hosszú legyecské. Csak a nőténye vérszívó, a him teljesen ártalmatlan.

A nőtények május végén, június elején rakják le petéiket a fentemlített vidékek tisztavízű kis patakjai-

ba. Egy nőtény 5—10 ezer petét rak! A petéből kikélt lárvák megtapadnak a víz alatti köveken és fűszálakon. A kis légylárvák táplálékát a szabad szemmel nem látható kicsinyesű kis vizinövénykének képezik.

A kifejlődött lárvák ősszel bebábozódnak, így várják a tavaszt. Tavaszszal, április végén, május elején a bábokból kibújnak a kifejlődött legyecskék. A legyecskék csoportokba, rajokba gyűlnek és elindulnak kalandos utjukra. Eleinte a víz felett haladnak, majd később céltalanul, amerre a szél sodorja őket. Így jutnak el a légyrajok hozzánk is. Természetesen a legyeknek egy része otthon marad, hogy az utódokról gondoskodják. A hímek valamennyien otthon maradnak (és hamarosan el is hullanak), a nőtényekből pedig azok, amelyek a nagyobb rajokhoz nem tudtak csatlakozni. (Légy csakis rajokban kóborol.)

E légy nagyobbarányu megjelenésére az olyan esztendő után számíthatunk, amelynek nyarán elég nedvesség volt ahhoz, hogy a kis (petékkel telepakolt) patakok nem száradtak ki s amilyen enyhe tele után korai meleg tavasz következik.

Bármilyen hatalmas rajokban jelentkezik is a kolumbácsi légy, de ha vonulásában nagyobb záporok érik, akkor annyira leapad a számuk, hogy többé semmi veszélyt sem okoznak.

A legyek veszélyes volta abban rejlik, hogy nagy számmal lepik meg a legelésző állatokat. Az erősen meglepett állat a legyek csipése következtében esetleg már 1—2 óra alatt el is hull.

Az elhullást megelőzően az állat lázas, érverése perceként 150—160-ra emelkedik, a megcsipett testrészek pedig feldagadnak. Az állatnak közben nagy fájdalmai vannak. A halált tulajdonképpen a legyek nyálában lévő mérgező anyag okozza, amely idegméregként hat.

A kolumbácsi legyek ellen csak úgy védekezhetünk, hogy ha a legyek megérkezésének hírére állatainkat csak estefelé hajtjuk legelőre és hajnaltól estig besötétített istállóban tartjuk őket.

A legelő állatokat petroleummal is be szokták kenni. Ez tényleg távol tartja a legyeket, amíg frissen van az állat kenve, de azért ezt az eljárást kevésbé ajánlhatjuk, mert a petroleum könnyen erős bőrgyulladást okozhat.

A már megcsipett állatokat próbáljuk megmenteni úgy, hogy testüket ecetes agyaggal vastagon bekenjük.

Apró jó tanácsok

A természetes méhrajokat, ha elég erősek, mülépekre tegyük külön kapartárban, a gyengeket azonban anyjuktól megfosztva adjuk vissza a rajt adó anyacsaládnak, vagy pedig új lakásba téve állítsuk a kirajzott családlak helyére. Így a további rajzásnak egyelőre elejét vesszük. Erős családokból mürajokat is készíthetünk. Rossz időjárásban a rajokat etessük, vagy legalább mézes vízzel neveljük. Erre a célra a lerajzott család befedett anyabölcsőt tartó lépeinek a feleslegét elvesszük és kis anyanevelő családdal kiköltetjük.

A lucerna- és lóhereszéna első kaszálásának behordása után tanácsos a tarlót erősen megfogasolni; ezzel légyjárthatóvá tesszük az összetömődött talajt s előmozdítjuk a rügyek fejlődését. A lucernásokon, különösen száraz tavaszokon, a lucernaböde álcái néha teljesen tökretezzik a második kaszálás eredményét. Ha a böde kártétele mutatkozik, szórjunk ki a lucernásra kat. holdanként 40 kg. mérszénitrogént s fogasoljuk be erősen a talajba. A mérszénitrogén a talaj nedvességével való érintkezésekor mérgező gázokat fejleszt, ami a kártevőket elpusztítja. Az arankairtást is az első kaszálást követően tanácsos végezni. De ne üljünk fel a nagy hangon hirdetett arankairtó csodaszereknek! Végezzük az irtást jó éles kapával, s kapáljuk ki a foltokat, megtoldva a látható foltokat legalább egy-egy lépés szélességgel, hogy annál biztosabb fogantatja legyen munkánk. A kikapált arankát a földdel együtt ponyvás kocsin szállítsuk le a tábláról, vigyázva, hogy a kocsirol ezek a tábla egészséges részeire ne hullhassanak, tehát, hogy eleje vételessék a további fertőzésnek!

A buza rozsolását még a buza kaszálása előtt tanácsos elvégezni.

A tengerit ne töltögezzük! A legtöbb gazda azért mégis föltögeti tengerijét, hogy ezzel befejezettnek tekintse a tengeriföld művelését. A föltögetés távolról sem ad oly védelmet a szélkárak ellen, mint ahogy ezt a legtöbb gazda hiszi, mert a síma művelés mellett a gyökerek mélyebben hatolnak a talajba és jobban megfogóznak benne. A föltögetés inkább csak a harnatgyökerek fejlődését mozditja elő, aminek gyakorlati értéke egyáltalában nincs. A föltögetéssel nagyobb felületet adunk a talajnak, ami sietteti a talaj kiszáradását, ahelyett, hogy hátráltatná ezt. Ellenben gondoskodjunk a tengeri rendes fattyuzásáról, mert a fattyuhajtások igen számottevő tápanyagmennyiséget és nedvességet vonnak el a növénytől s ez a termés hozamban feltétlenül kifejezésre jut.

Az új ültetésű gyümölcsfákat szárazság esetén öntözzük meg bőven 3—4 kanna vízzel úgy, hogy a víz a fa gyökereig lehuzódjon. Legjobb, ha a fa koronája alatt kapával sekély árkot huzunk s a vizet ebbe öntjük. Ha a föld a vizet már magába itta, az árkot az abból kikapart száraz földdel ismét be kell huzni. Nagyon előnyös, ha a fák alatti megcserepedett, összeállt földet sekélyen felkapáljuk. Ezzel a talajban levő vizet visszatartjuk a fa gyökereinek.

IGAZLÁTÓ

Június 4., 5. és 6. A magyar könyv háromnapos ünnepe. Három napon keresztül a könyvé az utca, a betűé, a világ világosságaé. Három napon keresztül a könyv szentáció, három napon keresztül a könyvnek tapsol az ember, három napon keresztül tépik, fosztják az Eszme tökéjét. A szellem háromnapos szürete ez.

„Fegyverünk a könyv!”
„Minden kézbe könyvet!”

Ó, magyar falu ötmillió jobbágya, hallod-e az Isten beszédét? Hallod-e ott a rab és süket magyar ég alatt, a kietlen parasztparlagon, hallod-e, hogy a Te fegyvered a könyv, a szabadító betű, a világ világossága! Ó, amikor fogcsikorgatva lázadsz sorsodon, amikor gyermekeid kenyeréért az Éghez epedsz, amikor a kiszitt ugarba hiába vetted jövedődet, ó, miért nem gondolsz a könyvre, Istened beszédére, a fáklýára, melyet nem azért gyujtottak, hogy azt a véka alá rejtsek, hanem azért, hogy világoskodjon a sötétbe helyezetteknek...

Borulj le ó, és becsüld meg a könyvet, mert a könyv a szabadító, mert a könyv az élet, mert a könyv a hatalom, mert, ha Te egyszer megtérsz a könyv oltára elé, azon naptól kezdve megszabadultál a Te sorsod kezéből, azon naptól kezdve Tiéd az élet, a szabadság és a föld minden dicsősége.

Közeledj a világosság Szelleméhez és meglásd, az is közeledni fog hozzád.

A Te számodra nem rendeznek könyvünnepet, de légy erőszakos, mert „az erőszakosak ragadják el Isten országát!”. Követeld a könyvet, akard a könyvet, mint az élető levegőt, harcolj a könyvért, mint minden-napi kenyeredért, sőt még annál is serényebben és bátrabban. Mert, ha hatalmadban van a könyv, a betű, a tudás világossága, bizony mondom néked, a többi földi jó ráadásul adatik néked.

Járj a népkönyvtárakba, a község könyvtárába, a körök könyvtárába, olvass pillanatnyi időben és ha kiolvastad az ott található könyveket, kérj, követelj új könyveket, mondd, hogy te olvasni akarsz, művelődni, neked a könyv a legfontosabb e világon.

Ha nincs könyvtár községekben, forduljatok a legmagasabb illetékes hivatalokhoz, deputációzatok, irjatok, kilincseljetelek, ne sajnáljatok semmi fáradságot a könyvért. Ha ti is tanultok, olyanok lesztek, mint akárki más, aki felettetek áll. Még ma vedd a kezébe a könyvet, még ma határozd el, hogy bármi áron könyvet szerzesz. És ha gyermekeidnek soha el nem avuló és el nem pusztuló hagyatékot akarsz hagyni, hagyd néki a könyvet. Adj kezébe könyvet, mihelyt ismeri a betűt és áldott lesz a Te ne-

ved. Láthatod saját sorsodon, hogy milyen kár, „hogy nem tanultál”. Mennyivel könnyebb lenne életed, ha tanultál volna. Ne verd ki hát gyermeked kezéből a könyvet azzal, hogy sok a munka, meg hogy az uraknak való az, jaj, ne tedd, barátom, ne tedd, az Istenre kérlek, mert bilincseit huzod szorosabbra saját utódaidnak, megcsalod őt, mert kiütöd kezéből a gyertyát, *szellemi gyilkosságot követesz el, mely Isten előtt a testi gyilkossággal egyenlő.*

A Te számodra nem rendeznek könyvünnepet, a Te kis faludba nem mennek le az új kor írói, a Te faludban nem épül hajlék e szent napokon a magyar könyvnek, de ünnepelej lélekedben, ünnepeled szabadságod megteremtőit, kik jogot szereztek vérükönked, hogy könyvet vehess munkás kezébe és ez legyen fogadalmad napja, hogy megtérsz a szabadító könyv színe elé hazáért, gyermekeidért és magáért. Ugy legyen!

SZÁMADÓ ERNŐ

Tarka Krónika

Évszázadokkal ezelőtt általánosan szokás volt, hogy a királyok és fejedelmek udvari bolondot tartottak, akik gazdáikat mulattatták. Mátyás királynak is volt egy ilyen ötletes fickója, az írások szerint bizonyos Stix Palkó nevezetű, aki korábban egyszerű juhászbojtár volt az Alföld egyik falujában. Ott akadt rá a király valamelyik kóborlása közben. S mert a jó birkagulyás fogyasztása közben, amelyet Mátyás a juhászokkal együtt költött el, pukkadásig neveltette a királyt is, magával hozta Budára. A Stix Palkó nevet is ő adta neki.

Nagy hatalom volt ez a Palkó a király mellett. Igen nagy uraknak tört gyökran borsot az orra alá, amiért aztán sok ellensége is akadt. De nem igen törődött velük, mert Mátyás igen szerette az éles esze és szókimondása miatt.

Messze is ment a Palkó hire. Végül még a szülőfalujába is eljutott. No, meg is örültek az atyafiak a jó hírek, mivel éppen azon törték a fejüket, hogy mi módon építhetnének templomot a falu közepére, amihez természetesen egy árva polturájuk sem volt.

— Megvan! — bökött homlokára az öreg bíró. — Elmegyünk a Palkóhoz, az a király barátja, majd segít rajtunk.

Fel is jöttek Budára s előadták kérelmüket a Palkónak. De az bizony összeráncolta a homlokát és lemondóan csóválta a fejét:

— Hiába jöttetek, atyámfiak. Nincs a királynak pénze.

— A királynak? — csodálkoztak a jó falusiak.

— Annak! — bólintott Palkó. — Három felé is háborut visel. Kell a katonáknak minden poltura.

Lekókadt a küldöttség feje s már indulni akartak visszafelé, amikor azt mondta nekik a Palkó:

— Várjatok holnapig. Aludjatok meg valahol. Talán tehetek valamit...

Aznap este ezer ördög szállt a Palkóba. Az urak talán még sohase nevettek annyit. Be is rugtak istenesen. A király arca is tüzelt, — bár mérték-

letes ember volt — amikor hálószozája felé indult. Akkor éppen özvegyember volt. Stix Palkó hűségesen követte a folyosón s azt mondta csalafinta módon:

— Ma nálad maradok, felséges uram. Mesélni akarok, amíg elalszol.

A király mosolygott.

— Akkor nem soká mesélsz, Palkó!

Nem is igen figyelt Mátyás a Palkó beszédére, mert egy-kettőre letakardott. De előtte imádkozni kezdett, mert igen vallásos ember volt.

Palkó elcsendesedett egy darabig, aztán közbeszólt:

— Mit csinálsz most, én uram?

— Hallgass! — suttogott a király.

— Imádkozom.

Palkó elcsendesedett, de amikor Mátyás bevégezte, megkérte:

— Taníts meg engem is imádkozni.

— Hát te nem tudsz? — csodálkozott a király.

— Sohase tanítottak.

Mátyás megrökönyödött. Elszállt az álom a szeméből és tanítani kezdte Palkót a Miatyánkra. Ment is az eleinte, mint a vízfolyás. Csak ott akadt el mindig, hogy legyen meg a te akaratom. Ezt a mondatot mindig kifejejtette. Mátyás már bosszankodott:

— Adta tökfegyűje! Hogy lehetsz ilyen feledékeny?

— Ird fel, uram, erre a papirosra, holnapra tudom.

És már toltja is Mátyás elé a zsebéből kihuzott papirlapot. Mátyás király sem a szemének, sem a fülének nem akart hinni, hogy milyen ostoba a Palkó, amikor a nevé alábíllentette:

Legyen meg a te akaratom

Mátyás király.

Csak később tudta meg, amikor a templom költségeit ki kellett fizetnie, hogy a papiros felső részén a templomépítéshez pénzt kértek tőle.

Akkor haragudott is egy darabig Stix Palkóra, de később megbocsátott neki, mert belátta, hogy jót akart s a keze nem maga felé hajlott, mint aki másból ad ugyan, de — saját-magának...

MÉZES JÁNOS.

H I R E K

Szakítottam egy rózsalevelet . . .

Szakítottam egy rózsalevelet,
Megszerettem a te szép lelkedet,
Reményemnek van egy tündérálma:
Tiéd leszel rózsám nemsokára.

Az Isten is énnékem teremtett,
Azért adott szívembe szerelmet,
Megérem még, te leszel a párom,
Azt az időt, de nehezen várom . . .

Irta: H. PAPP MÁRIA
(Diósvizlő)

A harangok . . .

A harangok temetése szólnak,
Vége sincsen a gyászoló sornak,
A sirásom fölhallik az égig,
Hisz a kedves galambom kísérik.

Én Teremtőm, édes jó Istenem,
Tekints le rám, szánd meg szegény
fejem,
Minden könnyem elsírtam, ami volt,
Részemre is csináljanak koporsót.

Irta: CSÁNYI JÓZSEF
(Miháld)

Hazavágyom . . .

Körösmenti ákácárnyas
Kis falunkba hazavágyom,
Szép világom, jó világom
Szívem földjén megtalálom.

De szép is a Körös partról
Elnézni az alkonyatba,
A vén tanyák fehér falán
Visszafénylő csillagokra.

Biborégre alkony, ha száll,
Estikés kis udvarába:
Egy jó asszony messze tévedt,
Kóbor fiát hazavárja.

Irta: SZERETŐ SÁNDOR
(Békés)

A miniszterelnök Gyöng és Kölesd diszpolgára. Gyöng község képviselőtestülete pünkösd vasárnapján Gömbös Gyula miniszterelnököt, a járás szülöttét, egyhangulag diszpolgárrá választotta. Ugyancsak egyhangulag diszpolgárává választotta a miniszterelnököt Kölesd község képviselőtestülete is.

Agyonlöttek egy ép bőrrel menekült repülőt. Egy orosz repülőgép, amelyet Verskoff repülő vezetett, Charkov és Kiew közelében lezuhant. A repülőgép három utasa szörnyethalt, de a pilótának sikerült ejtőernyője segítségével megmenekülnie. A hatóságok a pilótát nyomban letartóztatták és mivel megállapították, hogy a szerencsétlenségért őt terheli a felelősség, azonnal golyó általi halálra ítélték és kivégezték.

Sinka István szerzői estje. Sinka István, az ismert bihari földműves-költő, akinek „Himnuszok kelet kapujában” című versköteve nemrég hagyta el a sajtót, jól sikerült előadást rendezett Nagyrábén. Ugy a felolvasott verseknek, mint a novellának szép sikere volt. A szerzői estet társasvacsora követte, amelyen több felkőszöntőben ünnepelték a népszerű költőt.

Katasztrófát okozott a félreértett fűtőszó. Barcelónai jelentés szerint ott pünkösdhétfőjén nagy vasuti szerencsétlenség történt. Egy indulásra készenálló személyvonat a menetrendszerű idő előtt kifutott, mert a mozdonyvezető az egyik utas fűtőjelét az állomási tisztviselő indulási jelzésének gondolta. A pályaudvaron túl néhány kilométernyire a vonat egy másik személyvonattal ütközött össze, úgy hogy mindkét vonat kocsijai összetörték. Husz halottat és 25 súlyos sebesültet szedtek ki a romok alól.

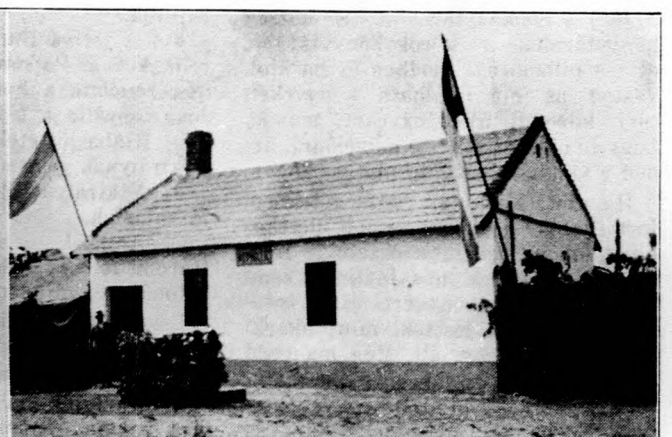
Két francia pilóta átrepülte az óceánt. Codos és Rossi francia pilóták május hó 27-én, vasárnap reggel felszálltak a Páris melletti Lebourgeti repülőtéren, átrepülték az Atlanti óceánt és 38 óra 28 perces repülés után május hó 28-án este 19 óra 35 perckor szerencsésen leszállottak a Newyork melletti repülőtéren. A két bátor repülő óriási ünneplésben részesítették Amerikában.

A honvédelmi minisztérium fogadóórái. A nyári időszak tartamára a honvédelmi miniszter a neki alárendelt valamennyi központi szerv számára a felek fogadási idejét a következőképpen szabályozta: június 1-től július 15-ig, valamint augusztus 27-étől szeptember 16-ig: (12 órától 13 óra 30 percig, szombati napokon 11—12 óráig. Július 16-ától augusztus 26-ig 11—12 óráig, szeptember 17-től a rendes fogadási idő (12—14 óra 30) lép ismét érvénybe.

Két és félelvi börtönbüntetést kapott a szolnoki Ármentesítő igazgatója. A szolnoki törvényszék most hirdetett ítéletet a csalással, sikkasztással és hűtlen kezeléssel vádolt Solymos Artur főmérnök, az Ármentesítő Társulat igazgatója bűnügyében. Az ügyesség többek közt azzal vádolta Solymos Arturt, hogy a társulat pénztárából 47.000 pengőt elsikkasztott. A napokig tartó tárgyaláson a vádak beigazolódtak és a bíróság ezért két és félelvi börtönrre ítélte Solymos Artur igazgatót. Bűnösnek mondta ki a bíróság sikkasztás vétségében Márkus János társulati pénztárost is és ezért háromhónapi fegházbüntetéssel sújtotta.

Hódmezővásárhely felavatta az országzászlót. Vasárnap avatta fel Hódmezővásárhely az országzászlóját. Az avatási ünnepségen résztvett József királyi herceg is, Farkas Béla dr. főispán kíséretében. A megnyitó beszédet Thuróczy Miklós, az Országzászló helyi bizottságának elnöke mondotta, majd Urmánczy Nándor, az Országos Ereklýés Országzászló nagybizottságának országos elnöke mondott beszédet. Soós István dr. polgármester a város nevében beszélt.

Felakasztotta kislányát, majd öngyilkos lett egy gazdálkodó. Vas Vince 27 éves Kiskunhalas-bodogláspusztai gazdálkodó hathónapos leánykáját felakasztotta a szoba gerendájára, azután önmagát akasztotta fel az istálló padlásán. Mindketten meghaltak. Buculevele szerint tettét elkeseredésében követte el.

A Hajduböszörmény—bodai Faluszövetség választmánya az új népház előtt

Balról jobbra: Szegedi István, Mezei András, Nagy Imre, Varga Gyula, Valkó János elnök, Szabó Károly titkár, Nagy István, Borsy Sándor alelnök, Domokos János könyvtáros, Kovás János, Biri Sándor, Abai Gábor, Biri Márton, Tóth Péter.

PÁSZTORTÜZ

Az „egyke“ miatt kipusztult község temploma

1841-ben Tolna- és Baranya-vármegyéket még a magyar föld paradicsomkertjei közé sorolta a „nemes tanulóknak“ ajánlott híres iskola-könyv: a „Kistükör“. Tolna vármegyéről ilyen rigmus szólt:

Tolna vármegyét is, ha van kedved, eljárd,
Hol van Simonornya, Földvár,
Tolna, Szekszárd;
De hogy a nagy veszelty életedre ne várd,
A jó veres bortól szád, mint lehet, elzárd!

Akkoriban tehát csak még a „jó veres bor“ számítódott, tartatott itt az „életre“ nagy veszélynek... Más emberpusztító veszedelmekről sem Tolnában, sem Baranyában nem tudtak, hiszen — a „Dumán tul való kerüllet“-et felemlítvén — Baranyáról meg ilyen gyönyörűt mond a rigmus:

Baranya Vármegye vagy on túl-jára,
Mely igen áldott föl termékeny voltára...

A tolnai „veszélyes“ piros borban ma sincs hiány, Baranya „áldott“ földjén megterem máig a nemes, szelíd gesztenye. A föld, a természet itt még mindig a bibliabeli paradicsomkert dus kövérére emlékeztet, hanem az itt lakó emberek esett bele a legundokabb, legszörnyűbb, az Isten törvényei ellen való végzetes fajpusztító nyavalya... Az „egyket“, az „egyke“ természetellenes szörnyű bűnét értem, midőn elsősorban a kapzsi és önző földmives-gazdacsaládok onnét, az áldott Tolnából, Baranyából, sőt újabban már a büszke Somogyból is nem akarják, hogy a földbírtok, a vagyon megoszoljon és Isten törvényeivel ellentétes tiltott, titkos, aljas műveletekkel is közreműködnek a go-uosz bábák, hitvány orvosok s egyéb lelketlen tudákosok bevonásával, hogy családjukban egyetlen gyereknél több ne lehessen!... Az ilyen elvetemült családokat, illetőleg falvakat szokás nevezni és megbélyegezni a galád „egykes“ névvel.

Ámde, testvéreim, az Isten büntetése sem marad el. Rendszerint nemzedékről-nemzedékre mindig gyengébbnek születik az ilyen már bűnös szülei után elkorcsosult egyke-gyerek. Végzetes pusztításokat, kihalásukat nem állíthatja meg a jómód, az ördögös vagyon, melyekbe most már az egész Dunántul mind a szaporább, életrealóbb idegen fajtájú, idegen nációk hódító tömegei települnek... Az egyik legmegren-

ditőbb istenítélet azonban a Tolna és Baranya vármegyék szélén fekvő, egykori szinmagyar református Hidas egyke-községben történt... Itt az utolsó szál emberig kihaltak az „egykes“ magyar reformátusok, s a község majdnem teljes egészében németajkúvá vált, úgy, hogy az ottani magyar református templom roskadozó falaival a szó szoros értelmében gazdátlanul omladozik... A környék református papjainak: Szilágyi Béla öcsényi, Zombos Alfréd bonyhádi és Sik Endre mórággyi lelkészek közreműködésével és a környékből összesereglett, folyton gyérkedő magyar református híveknek részvételével május 27-én, vasárnap tartották meg az utolsó istentiszteletet, most osztották ki az utolsó Urvacserát... Ezzel elkövetkezett a templom bezárása, majd az egyidejűleg elhatározott lebontása is, mely annál megrendítőbb, mert nem ellenséges kezektől, hanem védett hazai földünkön történik — oh, bűnbe merült népem, ébredj! — éppen az „egyke“ miatt!

MÓRICZ PÁL

GAZDATUDÓSÍTÓ

1500 vagon minőségi buzavetőmagot oszt ki a földművelésügyi minisztérium

A földművelésügyi minisztérium a növénytermelési hivatal útján az idén is folytatja az egységes termelésre irányuló minőségi buzavetőmag-akcióját. Az akció keretében — kellő vizsgálatok után — körülbelül 1500 vagon buzavetőmagot fognak kiosztani részint nemesítő, részint szaporító gazdaságokból. Az akcióban való részvételi szándékot nagy gazdaságoknak közvetlenül a növénytermelési hivatalnál (földművelésügyi minisztérium), kistermelőknek az illetékes vármegyei gazdasági felügyelőségeknek kell, lehetőleg július végéig bejelenteni.

67 kilós tejhozam egy napon

Eszterházy Pál herceg eszterházi uradalmában a „10 Belfa“ nevű magyar pirostarka tehén május 15-én 66,6 kilogramm tejet adott 3,2 százalék tejszírral. Ilyen magas napi tejhozamot eddig még sehohsem értek el, ugyhozag a „10 Belfa“ nevű lényegesen megjavította a világrekordot. Egy másik, ugyancsak pirostarka tehén 60,7 kilogrammos napi tejhozammal és 4,2 százalékos, vagyis 2,55 kilós tejszírral, szintén eddig egyedülálló eredményt ért el.

Tizenöt éves kölesönt ad a földművelésügyi minisztérium hűtőházak építésére

Az Országos Mezőgazdasági Kamara kertészeti szakosztálya azzal a kéréssel fordult a földművelésügyi miniszterhez, hogy a gyümölcsértékesítés érdekében segítse elő a hűtőházak felállítását. A miniszter az előterjesztést magáévá tette és közölte, hogy mérsékelt kamatozás mellett 10—15 évi kölesöntet bocsát rendelkezésre olyanok részére, akik a termelők érdekeit is kielégítő feltételek mellett gyümölcsajtó felépítésére vállalkoznak.

Mászlag-, beléndék, nadragulyalevelet, czeresznye- és meggyaszárát,
anyarozott, kőrisbogarat
és minden más **gyógynövényt**
a legmagasabb áron vásárol
Dr. MIKLÓS gyógynövénynagy-kereskedés r.-t.
Budapest, V, Vilmos császár-ut 6
Telefon: 80-5-77 — Sürgőny cím: DRIMAG

TANÁCSADÓ

Kérdés: Szomszédom házán egy udvaromra néző ablak van, amit ő felszólításom dacára sem falazott be, panaszomat a bíróság elutasította, mit tehetek? (1909. sz. előfizető.) — **Felelet:** Ha már a bíróság elutasította, akkor már az ablak ellen tenni nem lehet, ellenben az ablaktól egy méterre emelhet valamit, hogy a szomszéd látását az Ön udvarába megakadályozza.

Kérdés: 1. Lehet-e Palesztinába kirándorolni és van-e ott munkaalkalom? 2. Milyen pénzegység van Palesztinában? (P. I., Bodroghalom.) — **Felelet:** A bevándorlás meg van nehezítve és nagyon költséges; a jelenlegi viszonyok mellett munkaalkalomra ott sincs kilátás. 2. Palesztinai font.

Kérdés: Mikor adták ki Szepesy Mihály dr.: „A gazda adóterhei“ című könyvét? (Sz. I., Domoszló.) — **Felelet:** A folyó évben.

Kérdés: Faierbous-rendszerű százados mérleghez köralakú súlyokat hol lehet beszerezni? (1603. sz. előfizető.) — **Felelet:** Kapható Schember és fia cégnél, Budapest, VI., Hungária-körút 70.

Kérdés: 1. Kiskorúak gyámja vagyok, kiknek földje 3 évre bérbé lett adva, a bérlők nem fizettek, hova forduljak? 2. Pénzügyőrök tetten értek, mikor saját pincémben 5 liter bort eladtam, jegyzőkönyvet vettek fel. Mennyi büntetés jár és hogy meg ne büntessenek, hova forduljak? (P. I. T. D.) — **Felelet:** 1. Az árvászejtől kérjen felhatalmazást, hogy a bérlő ellen a lejárt bérösszeget iránt a pert megindíthassa. 2. Minthogy rajtakapás történt, az esetet meg nem történné tenni nem lehet. Mindenestre járjon utána a dolognak és igyekezzék azokat a körülményeket, amelyek esetleg méntségére szolgálhatnak, kidomborítani.

Kérdés: 24 évvel ezelőtt apósom kiment Amerikába, feleségét és 4 éves leányát itthon hagyta, Amerikában 14 évvel ezelőtt ujra megöszült anélkül, hogy itthoni feleségétől elvált volna. Amerikában vagyona van és 5 gyermeke, ezek közül 2 mostoha. Itthoni gyermeke örökl-e amerikai vagyonából halála után? Mint amerikai állampolgár évekkal ezelőtt elvált Amerikában az itthoni feleségétől, érvényes-e ez? (D. J., Mezőkövesd.) — **Felelet:** A törvényes leszármazó csak súlyos hálátlanság, illetve szülők elleni vétség miatt zárható ki az örökségből s így természetesen az itthoni gyermekek is örökölhetnek az amerikai vagyontól. Ha az illető amerikai állampolgár lett, ugy az amerikai bíróság által kimondott válasz, ha egyébként szabályszerűen történt, érvényes s így a második feleség is törvényes feleségnek és az ettől származó gyermekek is törvényes leszármazóknak tekintendők.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Hangya, Abaujszemere. Elfizetése ez év december hó 31-ig rendezve van. — **S. I. Szeged-Csorva.** A kért könyvek után több kiadónál és könyvkereskedésnél érdeklődünk és mindenütt azt a választ kaptuk, hogy teljesen kifogyott. Kivéve a „Gyümölcsfatermesztési és gyümölcsfavédelmi rádiós tanfolyam” című munkát, amely a földművelésügyi minisztériumban kapható. Tessék oda 90 fillért beküldeni a 57.443. számú csekkzámlára. „Növényvédelmi Rádió tanfolyam” címére és a kért könyvet meg fogják küldeni Önnek.

SZÁMADÓ ERNŐ versüzenetei

M. F., Alberti-Irsa és H. P. E., Kerecsény: Mindkettőjüknek a népköltészet legalaposabb tanulmányozását ajánljuk. Időnként küldjük be írásaikat, fejlődésüket szívesen figyelemmel kísérjük. — **R. L., Tar.** Válaszunk, hogy föltétlen rehetséges írás, de a multkor beküldöttetekhez hasonlóan népiesebb ízű írást kérünk. Az ígért dolgokat szeretettel és kíváncsian várjuk. Üdvözet! — **V. Gy., Cinkota.** Először szíveskedjék velünk közölni, hogy mi célból van szüksége a kért címekre. Szítás Erzsi nem hajlandó senkivel sem levelezni. — **L. L., Rákospalota.** Verse alkalmissal sorra kerül. Juliusnál előbb bajosan, tekintettel az Ön verse előtt beérkezett kéziratokra. — **P. J., Tordas.** Fejlődését figyelemmel kísérjük. Ujjabb verseiből alkalmissal küldjön be. — **K. I., Budapest.** Versének címváltozásáért, én nem felelhetek. Nagyon kérem, ne magyarázza félre a „tót” szó hiányát és ne keressen benne nemzetiségi kérdést.

Vásárokról jegyzéke

Vasárnap, június hó 3-án. Állat- és kirakodóvásár: Kiskunmajsa, Tiszaföldvár. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Budapest, Szekes.

Hétfő, június hó 4-én. Állat- és kirakodóvásár: Balassagyarmat, Biharnagybajom, Hédervár, Kaloosa, Kerekegyháza, Kapuvár, Mekkényes, Mezőcsát, Nagydorog, Pécs, Baranyaszentlőrinc, Szil, Vásárosnamény. — **Állatvásár:** Eger. — **Marha- és kirakodóvásár:** Zalaszentbalázs. — **Lóvásár:** Sopron.

Kedd, június hó 5-én: Állat- és kirakodóvásár: Beled, Nagycsesel, Tevel. — **Állatvásár:** Sátoraljaújhegy, Szikszó. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Hedrehely, Nagykanizsa.

Szerda, június hó 6-án. Állat- és kirakodóvásár: Gamás, Orosháza, Sarkad. — **Állatvásár:** Jánosház, Miskolc. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Kaposvár.

Csütörtök, június hó 7-én. Állat- és kirakodóvásár: Celldömölk, Ibrány, Keszthely, Nagypécsely, Nyírbátor, Ónod, Orosháza, Sarkad, Ujfehértó. — **Állatvásár:** Putnok, Tiszafüred. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Istvándi. — **Ló- és marhavásár:** Pacsa. — **Marha- és sertésvásár:** Kiskomárom.

Péntek, június hó 8-án: Állat- és kirakodóvásár: Orosháza. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Büssü. — **Marha- és kirakodóvásár:** Nagycsákány, Szentgyörgyvölgy.

Szombat, június hó 9-én. Állat- és kirakodóvásár: Alattyán, Csanádpalota, Elek.

Arany- és ezüstpénzek ára

1934 május hó 29-én.

Ezüstpénzek: 1 darab egykoronás 28 fillér; kétkoronás 56 fillér; ötkoronás 1 pengő 48 fillér; régi egyforintos 76 fillér.

Aranypénzek: 1 darab 20 koronás arany 33 pengő 20 fillér; 10 koronás 16 pengő 10 fillér; Napoleon-arany 32.75—33.15 pengő.

14 karátos törtarany (gyűrű, karperec, fülbevaló, stb.) grammként 3 pengő 10 fillér.

Színarany kilogrammja 5590—5620 pengő.

Színezüst kilogrammja 71—72 pengő.

T R É F Á K

Hasztalan

— Pincér! Ezt a marhahúst nem tudom elrágni! Hívja a tulajdonost.
— Hiába hívom kérem. *Ő sem tudja.*

Borban az igazság

— Mióta iszol?
— Mióta az eszemet tudom.
— Mióta tudod az eszed?
— *Mióta iszom!*

Tenyérbeszaladó válasz

— Nem tudja kérem, miért van itt ekkora tömeg?
— *Mert sokan vannak!*

A legboldogabb percek

Kohn azt mondja Grünnek:
— Tudod, kérlek, délután kettő és három között az a kis ebédutáni alvás: ezek az én életem legboldogabb percei.

— Ezt nem értem, — csodálkozik Grün — hiszen tudtommal te nem szoktál sohasem aludni ebéd után.

— Én nem is, — feleli Kohn — *hanem a feleségem.*

Te vagy a halott?

Két jó barát találkozik a Rókus előtt levő villamosmegállónál. Az egyik el kezd valamiről beszélni, de a másik idegesen félbeszakítja:

— Bocsáss meg, kérlek, de most nem érek rá beszélgetni veled, mert egy temetésre kell sietnem; nem akarok elkésni.

— Az ördögbe is — mondja epésen az első — *ugy fontoskods, mintha te lennél a halott*

Nyomós ok

A Schwarzné kétségbeesetten kérdi a cselédétől:

— Hát Zsuzsi, miért akar elmenni, hiszen nálam jó helye van.

Színaranyat, ezüstöt és érmeket

magas áron vesz és elad, valamint tőzsdei megbízásokat vállal **BARNA-BANK.**

Budapest, V., Nádor-utca 26.

Telefon: 213—16., 104—67.

— Igen, nagysága, csak az a baj, hogy a Mórিকát sétálni kell vinni és kísül a szemem — mert azt hiszik, hogy az *enyém.*

A szomszédáság

— Szervusz öregem, rég nem láttalak. Hol lakol?

— Sehol.

— Brávó, akkor *szomszédok vagyunk.*

REJTVÉNYEK

1. Pontrejtvény.

S z . r . t . m . l . a . n . a
. a . á . n . p . t

(Beküldte Oláh János Tiszaderzsről)

2. Szórejtvény.

L talaj
(e=a)

(Beküldte ifj. Kraszko János Békéscsabáról)

3. Névrejtvény.

László, Béla, Henrik, Antal, Ulrik, Lukács, Zoltán, János, András, Ambrus.

(A nevek kezdőbetűit helyesen összerakva, egy nagy magyar szimfónikus nevét kapjuk)

(Beküldte id. Ságvári Ferenc, Hegy-magorszól)

4. Szórejtvény.

madár testrészt
(-k)

(Beküldte Takács Andrásné, Kecseletről)

5. Szórejtvény.

háziállat 100 cm
(-er)

(Beküldte ifj. Nagy András, Lébényből)

A rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt a 25-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők nevét nincs módunkban közölni.

A 19-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Pontrejtvény: **Szép a rózsám, nincs hibája.** 2. Szórejtvény: **Tetétlen.** 3. Szórejtvény: **Világbéke.** 4. Szórejtvény: **Pusztaszer.** 5. Szórejtvény: **Kántor**

Megejtették: ifj. Szita Mihály, Szortsik János, ifj. Kapás Ferenc, ifj. Kraszko János, Vezér Emil, Günther Ferenc, Szekeres Éva, Major Ferenc, Nagy Gizella, Őri László, Szántó Margit.

Jutalomkönyvet nyertek: ifj. Szita Mihály (Hódmezővásárhely) és ifj. Kapás Ferenc (Kecel).

A 20-ik számban közölt rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

A BUDVÁRI LAKODALOM

18

Regény a székely ősidőkből ★ Irtó Földes Géza

Azok az emberek, akik a választás előtt még busan aggódó lélekkel jártak, keltek, egyszerre megváltoztak. Az arcok felderültek. Mosolygott, nevetett, örvendett itt mindenki. A jókedv a lelkeket kirobbanásig hevítette. Ha két ember bárhol összelátkozott, minden bevezetés nélkül csak azt mondotta: „Győzött az igazság!”

Szájról-szájra adták s már néhány perc alatt mindenki tudta, hogy Zandirhám az új főrabonbán. Boldog volt mindenki, mert a Budhám örökébe méltó utód kerülhetett. És egyszerre megszabadultak az emberek a lidércnyomástól, mely a Csicserné vesztegetései miatt penész módjára megülte a lelkeket. Pedig, hej, be rettenetes aggodalmak között nézték ezt a csunya munkát! Hiszen ez a vén asszony, mint valami megvadult játékos, mindent kockára tett. A szó teljes értelmében számlálatlan szórta az aranyat, csak hogy a közvélemény mérlegét a Csámpás javára billenthesse. Megtehetette. Volt neki bőven a földi kincsekből. Abban a halomban, melyből ezt ő kivette, talán még a helye sem látszott meg. Mit törődött ő azal, hogy a vesztegetésével mekkora szegényt hoz a nemzetre! Mit bántotta őt, hogy ezzel az egyszerű emberek erkölcsét rongja? Azzal sem törődött, hogy ezzel egy, addig tisztességesnek ismert ország becsületét szennyezi be.

De talán az ősi szabadságára mindenkor olyan büszke székelynépnek azzal ártott volna a legtöbbet, hogy egy olyan senki, mint Csámpás, beülhetett volna a legnagyobb méltóságba. Csicsernét az sem bántotta, hogy vállalkozása minden jó ember lelkét valóságos utálattal töltötte el még az ő személye iránt. Ő csak küzdött, dolgozott, hogy Csámpást bármi áron a nemzet nyakába ültethesse. A hatalmas asszonynak e rettenetes erővel folytatott munkája mellett valósággal mosolyogtak, mikor meghalották, hogy ezt értéktelenné tenni egy szegény gyalogbótos vállalkozott. Senki sem tudta elképzelni, hogyan birkózhat meg a kis egér a nagy elefánttal? Ne csudálkozzunk hát azon, ha Tálitopost egyszerűen kinevették. De most bezzeg másképpen beszélnek a gyalogbótosról! Most mindenki tudja, hogy a gyalogbótos tréfája nélkül a Csicserné pokoli tervét megakasztani nem lehetett volna.

Ez a tréfa ezuttal nemcsak az igazságot vitte diadalra, hanem Csicsernét magát is gúny és neveltség tárgyává tette. Ahogy Tálitoppos az első aranyra kimondotta, hogy az hamis,

ezt többé megváltoztatni nem lehetett. Eleget bizonykodott Vetyegő, hogy azok bizony nagyon jó aranyak, nem hallgatott rá már senki.

Sőt ellenkezőleg, kapva-kapott ezen mindenki. Örvendett, hogy nem kell többé szegyenkeznii az eladott szó miatt. Valamennyi székely jól tudta, hogy ezek bizony jó aranyak s ilyeneket itt nem is lehetett volna hamisítani. Ehhez nemcsak nem ért itt senki, de nincsen is erre semmiféle eszköze senkinek. A székelyeknek ebben az időben nem volt még külön pénzük. A sok háborúskodás és a kereskedők segítségével elég bőven juthatnak görögpenzhez.

És most ime, éppen egy görög kereskedő mondja, hogy ez az arany hamis, a legjobb alkalom volt arra, hogy a megszegyenítő ígérete alól mindenki felszabadultnak érezze magát. De azért — ahogy ezt Danibá is megmondotta — senki sem hajigálta el az aranyait.

A szavazás helyén ott várta, leste mindenki az eredményt s amikor azt látták, hogy még csak tévedésből sem szavaz senki Csámpásra, az öröm és a boldogság határtalan mérveket öltött. S mikor az a jelenet is elérkezett, hogy kihirdették a választás eredményét, az emberek örömben egymás nyakába borultak. Voltak, akik sirtak örömben, voltak, akik ujongottak s mindenki csak azt hajtogatta:

— Győzött az igazság!

S aztán az egész berek visszhangzott a kiáltástól:

— Éljen Zandirhám!

Az előkelő emberek közül azonnal egy küldöttség verődött össze, hogy Zandirhámért menjen és őt a felavató helyre hozza. Zandirhám a lépeső előtt megállott. A nép zugott, éljenzett, kiabált jókedvében. Talán helyesebb, ha azt mondjuk: tombolt örömben. Fenn az oltár előtt az urak már mind együtt voltak. A trónnak jobb oldalán az öreg Zandur ült s a bal oldalán nagyon csendesesen Csicserné helyezkedett el. Ezuttal pontosan megjött, sőt a farsoka fájdalmairól sem panaszkodott. Nagyon megviselte őt ez a rá nézve felette szomorú eredmény. Leverten foglalta el a helyét. Azt azonban nem mernők állítani, hogy vajjon nem szőtt-e valami új tervet, amivel ezt a sérelmét meg tudná torolni. Ez nagyon is valószínű, de itt most senki sem törődött vele. Ahogy Zandirhám a lépeső előtt állott, mihelyt a nép éljenzése egy kissé lecsillapodott, Kájon a kis tér széléről a néphez szólott.

— Hallgassatok! Csend legyen! — kiáltotta harsány hangon. — Hírde-

tem, hogy a székely nép egyakarattal a nagy Zandur fiát, a hős Zandirhámot főrabonbánná választotta!

Erre újra kitört az éljenzés. Süvegét, kalapját lengette mindenki feleje s alig akart vége szakadni az öröm és boldogság kitörésének. Apor és Tiborc felkelt a helyéről. Lementek Zandirhámhoz. Tiborc megfogta a jobb kezét s Apor a balkezét. Így vezették őt kézen fogva fel a trónig. A nép áhitattal nézte ezt a kedves jelenetet s egyszerre olyan csend keletkezett, hogy talán még a szívek dobogását is meg lehetett hallani. Tiborc szembe fordult Zandirhámval s úgy mondotta:

— Hős rabonbán! Mi téged ide a székely nép nevében vezettünk fel, hogy ezt a széket ennek a népnek bizalmából foglald el.

Zandirhám leült a székre s a nép ezt még mindig nagy csendben nézte, csak Csicserné zavarta meg egy pillanatra, mert a farához kapott:

— Jaj! Jaj! A farsokam! Hogy a suly egye meg!

Gyenge mosoly szaladt végig az egész közönség orcáján. Ennél több zavart nem okozott. Azonban az nagyon valószínű, hogy a fájdalmát ezuttal mindenki el is hitte.

Ahogy Zandirhám leült, Apor állott eléje.

— Urunk, vezérünk, ezen a trónon mindenkor bölcsesség vezesse minden lépésedet!

Erre is kitört újra az éljenzés s csak akkor csendesedtek megint el, mikor meglátták, hogy Kájon egy arannyal és ezüsttel gazdagon diszített kalapot vett fel az oltárról.

— Hős Zandirhám, te ma a legnagyobb vagy a legnagyobbak között. Légy első az Isten szolgálói között is. Téged illet e kalap és én ezzel főpapunkká avatlak! — és ezzel a főpapi kalapot a Zandirhám fejére tette.

Nyomban utána egy lányküldöttség a Jolán vezetése alatt drága, skófiummal és arannyal kivarrott se-lyempalástot hozott. Ezt Jolán a Zandirhám hátára terítette.

— Méltóságod jele legyen mindig e palást, székely lányok végezték rajt a varrást.

A lányok után ifju vitézek a fejedelmi pálcát hozták.

— Hős vezér! Mi, ifjak erős kézzel tartjuk a kardot mindenkor s ezt bölcsességgel egyedül csak te kormányozd. Ha vész fenyeget, kezdedben e palca mindenkor mutassa, hova sujtson kardunk! — Zandirhám elvette a pálcát s az ifjaknak meleg bajtársi kézszerítással köszöntö meg.

(Folytatjuk.)

VASÁRNAP

BUDAPEST, V., BATHORY-U. 24.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak május hó 29-én.)

GABONATÖZSDE.

Készárupiac. Buza tiszai 77 kg-os 14.30—14.70, 78 kg-os 14.40—14.80, 79 kg-os 14.50—14.90, 80 kg-os 14.60—15; felsőtiszai 77 kg-os 14.10—14.45, 78 kg-os 14.20—14.55, 79 kg-os 14.30—14.65, 80 kg-os 14.40—14.80; jászszági, fejmegyei, dunántúli, pestvidéki, bácskai 77 kg-os 13.95—14.20, 78 kg-os 14.05—14.30, 79 kg-os 14.15—14.40, 80 kg-os 14.25—14.55. Pestvidéki rozs 7.80—8.30, egyéb 7.80—8.30; sörárpa elsőrendű 14.25—15, másodrendű 13.75—14.25, harmadrendű 13.50—13.75; takarmányárpa elsőrendű 13.25—13.50, másodrendű 13—13.25; zab elsőrendű 16.16.25, másodrendű 15.75—16; tengeri, tiszántúli 12.—12.30; buzakorpa 11.30—11.50; 7-es liszt 19—20; 8-as liszt 14—14.50 pengő métermázsánként.

Határidőpiac. Buza júniusra 14.56—14.58. Rozs júniusra 8.48—8.50. Tengeri júliusra 12.32—12.40, augusztusra 12.68—12.75 pengő métermázsánként.

Vetőmagpiac. (Mauthner Ödön magtermelő és magkereskedelmi Rt. heti jelentése.) Lucernamag iránt a belföldön még némi kereslet mutatkozik. A kedvezőtlen terméskilátások és a külföldi kereslet következtében fehérhere, szudánfü és muharmag irányzata megszilárdult. Új bihorheremag: az utolsó időben volt esőzések által a terméskilátások valamivel javultak. A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos jegyzései 100 kilónként budapesti paritásában: köles, vörös 13—14, köles, vegyes 11—12; tőkmag, nagy 30—31, kis 27—28, dohos 21—21.50; mák (kék) 46—47.50; borsó: Vikt. 14.50—16; lence, közép 22—25, kis 16—18; bab: dunai szokvány 14—14.25, dunántúli szokvány 13.50—14, felsőm. 11.50—12.50; muharmag 13—14 pengő métermázsánként.

Abraktakarmánypiac. Árpakorpa 10.50, borsóhéj 9, borsókorpa 9, buzakonkoly 9, konkolydara 9.50, lenmagpogácsa 13.50, napraforgópogácsa 11, repcepogácsa 8.50, szárított répaszelet 10, rozskonkoly 7.50, rozskorpa 10.25, rosttakarmányliszt 12.50, tőkmagpogácsa 14.50 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Réti széna, másodrendű 4.70—5.80, harmadrendű csomagolásra 4—4.20, lucernaszéna, új 5.70—7, alomszalma, másodrendű 2.50—3 pengő métermázsánként, zsupszalma 1 kéve 35—40 fillér.

Tenyészmarhák és jármosókrök. Elsőrendű belföldi jármosókrök (tarka) és beállítani való tinók 40—44, elsőrendű belföldi jármosókrök (fehér) 40—44, másfél éves tinók 36—40, másfél éves üszök 36—40, fiatal, friss fejős tehén 50—55 fillér kilogrammonként élősúlyban.

Borjувásár. Élő borjúk, belföldi szopós, elsőrendű 75—80, kivételesen 82, másod-

rendű 68—74, harmadrendű 58—67 fillér kilogrammonként.

Sertésvásár. Elsőrendű 78—79, közepes 72—74, silány 66—68 fillér kilogrammonként, élősúlyban.

Lövésár. Csikó 35, igás kocsiló (nehéz nyugati fajta) 200—620, igás kocsiló (könnyű nyugati fajta) 145—260, alárendelt minőségű 45—105, vágólovak 35—120 pengő darabonként.

Juhárak. Külföldnek megfelelő prima, fiatal ürök, darabonként 50 kg súlyban 40—42, prima fiatal bárányok, darabonként 40—42½ fillér kilogrammonként, valamennyi gazdaságban, etetés-itatás után mázsálva, 3 kg súlylevonással.

Gyapju piac. (A Futura Rt. gyapjuosztálya jelentése.) Hazánkban az elmúlt héten is tartott volt az irányzat, a forgalom szűk keretek között mozgott, melynél a Duna-tiszaközi vegyes minőségű községi gyűjtött gyapjuért 1.55, jászszági szortirozott községi áruért 1.65, hevesmegyei középminőségű uradalmi és tolnamegyei ugyancsak középminőségű uradalmi szövetgyapjuért 1.65 pengőt fizettek. A július 5-iki budapesti aukció iránti érdeklődés fokozatosan emelkedik. A részvétel bejelentés határideje: június 25-ike.

Tejtermékek. Lefelözött tej 16—24, tejszín 240—280, tejfel 120 fillér literenként, centrifugált vaj 190—240, márkázott teavaj 230—260, szedett vaj 220—240, tehénturó 30—34, sajturó 110—160, juhsajt 150—200, grói sajt 220—240, trappista sajt 90—160, emmenthali sajt 180—220 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő baromfi: Csirke, fiatal, ujdonság 0.75—1.60, tyúk 1.50—2 pengő darabonként. Leölt baromfi: Hizott lud és ruca 0.80—1.10, ruca, ujdonság 1.20—1.50, liba, ujdonság 1.40—1.70, csirke 0.90—1.60, ujdonság 2.50—3, tyúk 0.90—1.40, hizott pulyka 0.70—0.90, sovány pulyka 0.65—0.70, libamáj 3—7 pengő kilogrammonként. Tojás, kosáráru (100 darab) 3.80—4.20 pengő.

Halpiac. Ponty élő, nagyság szerint 0.90—1.10, harsca 1.20—3 pengő kilogrammonként.

Zöldség: Sárgarépa 4—8, petrezselyem 8—14, zöldjével, ujdonság (100 csomó) 1.20—2, zeller 30—70, zöldjével, ujdonság (100 darab) 1.80—2.50, kalarábé, zöldjével (100 darab) 2—8, karfiol 65—100, vöröshagyma 3—4, makói 4—4.50, fokhagyma 8—16, zöldjével (100 csomó) 2—4, kelkáposzta, ujdonság 20—50, fejessaláta (100 darab) 0.50—2.50, torna 20—80, burgonya, ujdonság 8—32, őszirózsza 5.50—6.50, nyári rózsza 7.20—8, Ella 5.70—6.50, kifli 6—8, champignon gomba kg-ja 1—2.20, Jánosnap retek 2—5, hónapos retek (100 csomó) 1—4, uborka, ujdonság 80—100, zöldpaprika, ujdonság (100 darab) 3.50—20, tök (főző), ujdonság 50—70, paradicsom, ujdonság kg-ja (kicsinyben) 6—8, vajbab, ujdonság 200—400, zöldborsó 12—20, spárga 10—80, sóska 10—16, paraj 12—20 pengő métermázsánként, nagybani árak.

Gyümölcs. Alma 30—100, cseresznye 20—50, szamóca, ujdonság, kg-ja 2—6, nemesített kerti eper 30—120, egres 16—24, sárgadinnye, ujdonság 800, mandula, zöld, kg-ja 0.40—0.60, dió 110—130 pengő métermázsánként, nagybani árak.

Paprika. Termelői árak Szegeden: édesnemes paprika 3.10—3.30, édesnemes paprika 2.90—3, felédés paprika 2—2.30, elsőrendű paprika 1.20—1.50, másodrendű paprika 0.80—1, harmadrendű paprika 0.25—0.40 pengő kilogrammonként, csöves paprika füzérenként 5—7 pengő. Kalocsán: csemege édesnemes paprika 2.90—3.10, édesnemes paprika 2.60—2.95, felédés paprika 2.30—2.60, elsőrendű paprika 2.10—2.40, másodrendű paprika 1.30—1.50, harmadrendű paprika 0.35—0.50, csövespaprika kilogrammonként 1.60 pengő.

Borpiac. Kistermelőknél alacsonyfokú borok hektoliterfokoként 1.80—1.85, 10 fok körüli borok 1.90 pengő körül mozognak. Urasági tétéleknél alacsonyfokú borok 1.85—1.90, 10 fokon aluliai 1.90—2, 10 fokon felüliek 2—2.20, 11 fokos 2.10—2.30, 12 fokosak és ezen felüliek (tömegborok) 2.30—2.40 pengőn árban kaphatók hektoliterfokoként, ab termőállomás.

Szesz és szeszitalok. A szeszárak változtatlanak. A detailforgalomban finomított és denaturált szeszben változatlan árban volt kereslet. Gyümölcs-pálinka: A kereslet gyümölcspálinkafélékben e héten csendesebb volt. Törköly-pálinka 3.20—3.30, seprőpálinka 3.40 pengőig került forgalomba. Szilvériumban alig van kínálat, változatlanul szilárd irányzat mellett 3.60—3.70 pengőn jegyeztetik. Ónyári szilvórium 4, ó-kékáru 5 pengőn kelt el. Borpiacban, adómentes árban, az olcsóbb árajánlatok ellenére, alig van forgalom. Az árak 10,000 literfokonként +3 százalékos forgalmi adó értendők.

Fapiac. A fenyőfapiac a forgalom csekély. Tüzifában is csekély a forgalom, de az árak szilárdak és egyes esetekben meghaladják a Faforgalmi Rt. árait. A bükkhasáb 325—330, a dorong 265—270, a cserhasáb 265—275, a dorong 235—245, a gyertyánhasáb 275—285, a dorong 255—260, a kőrhasáb 260—270, az ákáchasáb 250—260, a dorong 235—245 pengő vagononként, budapesti paritásában. A keményfapiacon gyenge a forgalom.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára május hó 29-én. Az első szám azt összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A második szám azt az összeget, jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. Száz pengőnél többre kerül száz darab: Angol font 17.45—17.85, dollár 341.20—345.20, kanadai dollár 335—345, holland forint 231.95—233.95, német márka 136—137.60, svájci frank 110.70—111.65 pengő. — Száz pengőnél kevesebbe kerül száz darab: Csehkorona 14.02—14.20, szerb dinár 7.80—8.30, francia frank 22.30—22.50 lengyel zloty 64.75—65.35, román leu 3.42—3.46, bolgár leva 4—4.15, olasz lira 29.90—30.25, osztrák schilling 80—80.70 pengő.

KIADJA:
„FALU” ORSZÁGOS FÖLDMIVES-
SZÖVETSÉG
FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
MAYER EMIL

A BUDAPESTI RÁDIÓ

MŰSORA: 1934. JUNIUS 3—JUNIUS 9.

BUDAPEST I. 550.5 m

Vasárnap VI. 3

8.30: Hírek. 9: Vitézi avatás közvetítése a Szent Margitszigetről. 10: Harangszó a debreceni Nagytemplomból, a Rákóczi haranggal. Utána 10.55: Református Istenisztelet a debreceni Nagytemplomból. 11—12.15: Egyházi ének és szentbeszéd a plébánia templomból. Szentbeszédet mond P. Böle Kornél domokosrendi atya. 12.20: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 12.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Közreműködik Pilinszky Zsigmond (ének). Wagner-hangverseny. **Szünetben:** „Rádiókrónika”. Elmondja Papp Jenő. 14: Hanglemezek; operáriák, műdalok, tánczene. 15: I. Prack László dr.: „Utmutató a jövedelmezőbb gazdálkodáshoz”. 2. Gr. Zichy Rafaelné: „Mi érdekli az asszonyokat a budapesti nemzetközi mezőgazdasági kongresszus programjából”. 15.45: „A tornászvilágbajnokságról”. Iván Ferenc dr. előadása. 16: Kurina Simi cigányzenekara. Közben 16.30: „Munkácsy Mihály”. Ybl Ervin dr. előadása. 17: A cigányzenekar muzsikájának folytatása. 17.30: „Az irigységről”. Huszár Károly (Pufi) csevegése. 18: Herz Lili zongorázik: Hangversenyetüdük. 18.45: „A feltaláló”. Kosztolányi Dezső felolvasása. 19.15: Közvetítés a tornászvilágbajnokságok záróünnepélyéről az új ügétversenypályáról. 19.45: Budapesti Hangverseny Zenekar; szórákzóztató zene. 21: Ada Sári énekel; zongorán kíséri Herz Ottó dr. 21.45: Hírek, sporteredmények. 22.10: A Mária Terezia I. honvégyalozozred zenekara; tánczene. 23.15: Veres Lajos cigányzenekara. 23.40: Guttenberg György jazzzenekara. 24: Veres Lajos cigányzenekara.

Hétfő 4

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 9.45: Hírek. 10: 1. Versek harca. 2. Mi okozza a vulkánikus kitöréseket? (Felolvasás). **Közben:** Hanglemezek. 11.10: Vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: Weidinger Ede szalonzenekara; szórákzóztató zene. Közben kb. 12.30: Hírek. 13.20: Időjelzés, stb. 13.30: Kamarazene. Közreműködik Szarvas

Klári (hárfa), Végh Sándor (hegedű és brácsa), Eördögh János (fuvola). 14.40: Hírek, piaci árak. 15.30: A rádió diák-félfőrája: „Magyarok Boszniában”. 16: Asszonyok tanácsadója. 16.45: Időjelzés, stb. 17: „Magyar operák kórusai”. Isoz Kálmán dr., a Nemzeti Muzzeum igazgatójának előadása. Közreműködik az Operaház tagjaiból alakult zenekar és az Operaház énekkara. 18.30: Német nyelvoktatás 19: Rác Zsiga cigányzenekara. 20: Vigjáték-előadás a Studióból: „Füsti fecske”. Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Korcsmáros Nándor. Rendező: Kiss Ferenc. Utána kb. 21.30: Hírek, stb. 21.50: Waldbauer—Kerpely vonósnygyes; komoly zeneművek. 22.50: „Angol versek Magyarországról”. Özv. vitéz Vásony Sándorné felolvasása hanglemezekkel. 23.15: Hanglemezek; operett-részletek, táncdalok.

Kedd 5

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 9.45: Hírek. 10: 1. A világ legritkább bélyegei. 2. Mi újság a divat terén. (Felolvasás). **Közben:** Hanglemezek. 11.10: Vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: Kórodi Gyula cigányzenekara. Közben kb. 12.30: Hírek. 13.20: Időjelzés, stb. 13.30: Ákom Lajos vokálkvintettje; magyar karénekek. 14.40: Hírek, piaci árak. 16: B. Frey Melanie meséi. 16.45: Időjelzés, stb. 17: Barabás Lidia hegedül, zongorán kíséri Kósa György; komoly zeneművek. 17.30: „Bartha Miklós és a „lajdinánt”-ügy.” Heltai Nándor előadása. 18: Berend Endre szalonzenekara; szórákzóztató zene. 18.40: Francia nyelvoktatás. 19.10: Hanglemezek; táncdalok. 19.40: Beszélgetés Bolváry Géza filmrendezővel, az általa rendezett hangosfilmek részleteinek bemutatásával. 20.10: „A szerencsvári testamentum.” Gulácsy Irén elbeszélése. 20.45: Hangversenyközvetítés Debrecenből, a „Debreceni Hét” alkalmaiból az Arany Bika szálló hangversenyterméből; komoly zeneművek, műdalok. Utána kb. 22.10: Hírek, stb. 22.30: Rác Janesi cigányzenekara Debrecenből.

Szerda 6

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 9.45: Hírek. 10: 1. „Lausus és Lidia.” (Elbeszélés.) 2. Versek. (Felolvasás.) **Közben:** Hanglemezek. 11.10: Vízjelző-

szolgálaf. **12:** Déli harangszó, stb. **12.05:** Szende Magda hegedül, dr. Kornhauser Dezsőné énekel; komoly zeneművek, műdalok. Közben kb. **12.30:** Hírek. **13.20:** Időjelzés, stb. **13.30:** Országos Postászenekar; szórakoztató zene. **14.40:** Hírek, piaci árak. **15:** Közvetítés a Pénztáratéti Központból: „Az állam-sorsjáték huzása.” **15.30:** A rádió diák-felőrája: „Mi az a Nobel-díj.” **16:** „A juniusi konyha.” Vizváry Mariska előadása. **16.45:** Időjelzés, stb. **17:** „Reviczky kálváriája.” Jónás Károly felolvasása. **17.30:** Horváth Rezső cigányzenekara. **18.30:** Olasz nyelvoktatás. **18:** Kerpely Jenő gondolkázik; komoly zeneművek. **19.30:** „Don Juan látogatása.” Földy Mihály elbeszélése. **20:** Néhai Környei Béla hanglemezei. Bevezető előadást mond Szabados Béla. **20.35:** Bartalis János és Bódás János verseikből olvasnak fel. **21.10:** Hírek. **21.30:** A Mária Terézia 1. honvédgyalozezred zenekara; szórakoztató zene. Szünetben kb. **22.10:** Időjárásjelentés. **23:** Farkas Béla cigányzenekara muzsikál, Fekete Pál énekel.

Csütörtök

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. **9.45:** Hírek. **10:** 1. Magyar tájak. 2. A nyári táplálkozás irányelvei. (Felolvasás.) **Közben:** Hanglemezek. **11.10:** Vízjelzőszolgálat. **12:** Déli harangszó; stb. **12.05:** Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara; szórakoztató zene. Közben kb. **12.30:** Hírek. **13.20:** Időjelzés, stb. **13.30:** Lakatos Flóris cigányzenekara. **14.40:** Hírek, piaci árak. **16:** Manchen Mariska Pósa Lajos verseire szerzett gyermekdalait énekl. **16.45:** Időjelzés, stb. **17:** Horn János: „Gyümölcs tömegtermesztése.” **17.30:** A Központi Papnevelő Intézet énekkara. Vezényel és ismertetőt mond dr. Koudela Géza. **18.30:** Angol nyelvoktatás. **19:** Hanglemezek; operafáriák, műdalok. **20:** „Nyár a Balaton mentén.” Ilovszky János előadása. **20.30:** Csuka Béla és Kósa György; Franck Cézár: A-dur zongoragordonka szonátáját adja elő. **21:** A rádió a rádióról. **21.15:** A rádió külügyi negyedórása. **21.30:** Hírek, stb. **21.50:** Gitár-est. Közreműködik Rácz Tilda (ének), Frits Miklós dr., Nádai Béla, Odry Zuárd (gitár), Varga Istvánné (gitár), Ország Tivadár (hegedű), Kerpely Jenő (gordonka), Bertha István (celesta); komoly zeneművek, műdalok. **23:** Csorba Dezső cigányzenekara.

Péntek

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. **9.45:** Hírek. **10:** 1. Időszerű apróságok. 2. Ifjúsági közlemények. (Felolvasás.) **Közben:** Hanglemezek. **11.10:** Vízjelző-

szolgálaf. **12:** Déli harangszó, stb. **12.05:** Vidner Lili zongorázik, Setét György hegedül; komoly zeneművek. Közben kb. **12.30:** Hírek. **13.20:** Időjelzés, stb. **13.30:** Hanglemezek; komoly és könnyű zene. **14.40:** Hírek, piaci árak. **15.30:** A rádió diákfelőrája: „Ahol tenyésztik a vadállatokat.” **16:** A Szilágyi Erzsébet leánygimnázium növendékeinek énekkara; kardalok. **16.45:** Időjelzés, stb. **17:** Szülők és gyermekek”. Korpás Ferenc dr. főigazgató előadása. **17.30:** Ladányi Ilonka énekel, zongorán kíséri Pless László; operafáriák **18:** Gyorsirótanfolyam. **18.30:** Sporthírek. **18.45:** Bertha István szalonzenekara; szórakoztató zene. **19.50:** „A bronzkori ember nyomában az Alföldön”. Tompa Ferenc dr. előadása. **20.20:** A „Rádióélet” sportrejtélyversenye. **20.30:** Kodály Zoltán, Paulini Béla, Harsányi Zsolt: „Háry János” című daljátékának előadása a debreceni református kollégium udvaráról Utána kb. **23:** Hírek, stb. **Majd:** Kiss Lajos cigányzenekara muzsikál Debrecenből.

S z o m b a t

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. **9.45:** Hírek. **10:** 1. Petőfi-ereklyék. 2. Mai kis lexikon. (Felolvasás.) **Közben:** Hanglemezek. **11.10:** Vízjelzőszolgálat. **12:** Déli harangszó, stb. **12.05:** Hanglemezek; operarészletek, szórakoztató zene. Közben kb. **12.30:** Hírek. **13.20:** Időjelzés, stb. **13.30:** Budapesti Koncert szalonzenekar; szórakoztató zene. **14.40:** Hírek, piaci árak. **16:** „Ezermester-műhely.” Harsányi Gizi előadása. **16.45:** Időjelzés, stb. **17:** „Magyarok az Eiffeltorony aljában.” Lovassy Andor riportja. **17.30:** Közvetítés a Hortobágyról. Vezetí Ecsedi István dr. **18.30:** Sárday Elemér cigányzenekara. **19.15:** Rádióamatőrpostá. **19.35:** Kálmán Oszkár énekel; operarészletek, műdalok. **20.10:** Színműelőadás a Studióból: „Nőemancipáció.” Énekes bohózat 3 felvonásban. Irta Szigligeti Ede. Zenéjét szerezte Serly Lajos. Rádióra átdolgozta Ujházy György. Utána kb. **22:** Hírek, stb. **22.20:** Bura Károly cigányzenekara. **23:** Az Operaház tagjaiból alakult zenekar; keringők.

BUDAPEST II. 834.6 m

Vasárnap, június 3., délután 15—15.45: Hanglemezek. **18.10—18.30:** Magyar nő-ták zongorán. — **Hétfő, június 4., este 22—22.45:** Cigányzene. — **Szerda, június 6., este 19.05—19.30:** Hanglemezek. — **Csütörtök, június 7., délután 17—17.30:** Hanglemezek. **17.35—18.25:** Szalonzenekar. — **Szombat, június 9., este 19.15—19.40:** Cigányzene. **19.45—20.05:** A hét eseményei.